

20.45: Smetana: ...
23:55: Katonazene.
20.30: Fran...
C-moll trió, We...
ok. Vieuxtemps:
A tavasz. Leclair:
A könnyek. Saint-...
Silik. Saint-Saens:
Egy Beethoven

17.45: Szerenának
vszkij, Drdla, Bi...
s. Saint-Saens, Re...
ruch műveiből.
folin-zene, szoprán

30: Könnyű zene.
K. 23: Táncezene.
fónikus zene. La...
ő. Haydn: G-dur
star. Malipiero: A
panyol szimfónia.
k lovaglása.

ősnégyes.
filharmonikusok
er: Faust nyitány.
angverseny. Játsza
zongoraművésznő.
ónia.
ethoven-est. Gyász-
ány. I. szimfónia.
ítány. Egmont —

eházi zene.
r. Handel: D-moll
Beethoven: VI. szim
részdalok harmoni-
rseny.

delések

fur mint, rizling fajborom
már 100 literen feltölt
mennységben kapható
literenként 20.— leért
kölesön hordóval. Nagy-
gyobb tételnél áren-
gdemény. Katz Benci-
nél Bihar. Telefon 6.

KÜLÖNBEJÁRATU
elegánsan burrozott
parkettes szoba 1 vagy
2 személyre kiadó. Pó-
tér 20 Simon.

AZONNAL KIADÓ
egy szoba, konyha és
spájz. Árpád u. 84.

KIADÓ ÜZLETHE-
LYISÉG völd bodega
Rogele Ferdinand-ut
44 szám.

BÉRBEADÓ egy fe-
kete övid angol me-
chanikájú zongora —
(Monostori ut) Cales
Motilor 18 I. e.

HÁZTARTÁSBAN
jártas, jól főző intelli-
gens, szerény igényű
nöt keresek május 1-re
Laufer Vilmosné Déva

TEHERAUTOMOBIL
használt, de újonnan
javítva, kettő gumik-
kal eladó. Krecsmár
Imre Oradea, Iskola-u.
10. sz. 2993

VESZÜNK használt
papirzacsokó vágógépet.
Ügynökök díjaztatnak
Schwartz, Satu-Mare,
Str. Decebal 37. 2991

Elvezett az Ötvös-
utcatól a Széchenyi-
térig vezető utvonalon
egy drb. fehér glassé
keztű. Miután a meg-
találóra semmi érték-
kel nem bír, kérem jut-
tassa el az Uj Kelet
kiadóhivatalába Strada
Baron L. Pop. volt
Brassai-u. 10.

Fiatal leány, aki ro-
mánul, magya ul és
németül is beszél, el-
árúsítónói vagy bármily
más megfelelő állást
keres. A kiadóhivatal
„Szerény igényű“ jel-
lgére közvetít.

ÜZLETBERENDE-
ZÉS olesón eladó. Meg-
tekinthető Széchenyi-
tér 11 textil üzlet Ro-
senfeldnél.

JELENT KÖNYVEK
AZ UJ KELET
YABAN.

XIII évfolyam • szám 71.
1930. március 26
Szerda
5690 év Adar 26

As Uj Kelet az egyetemes ordo...
de közösi zsidóság...
Ramaster Robert
Budapest
Diszter 2 II. e.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Archerköztőség és kiadóhivatal
Árads Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10
Telefon 6-71.
Hjallj telefon (nyomda) 187.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 1100 Kcs
Félévre... .. 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy héra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

Az angliai pénzbőség és a román gazdasági konszolidáció

Az angol nemzeti bank udvarán ezek vártak annak az örömhírek szerte-
vására, hogy az Angol Bank ismételten
leszállította a kamatlábat s hogy An-
gliában olyan pénzbőség korszaka ve-
szel kezdetét, amelyhez hasonló csak a
legyőzött államok inflációs korszakában
volt. Az Angol Bank ismételt kamatláb-
leszállítását másnap nyomon követték
azok a hírek, amelyek a norvég, a né-
met, az osztrák és még egynehány euró-
pai nemzeti bank kamatlábleszállításá-
ról szóltak.

Ezek a hírek a nyugati országok hit-
tel- és termelési viszonyainak új lehetőségeit
harangozzák be. Azt jelentik,
hogy a teljesen kimerültek hitt euró-
pai gazdasági élet injekciókat kapott s
az óvatos finanszírozás ismét kedvet ka-
pott a nagyarányú kihitelezésekre és
ipari beruházásokra. Ez pedig azzal jár,
hogy valószínűleg mindazokban az or-
szágokban, ahol a kamatlábleszállítás
meg történt, feltétlenül a termelés és a
kereskedelmi forgalom s így a munka-
mélküliség is esökkenni fog. Egy esomó
nygynevezett kisállam az angol pénzbőség
által újabb reménységet nyert nagy
arányú kölcsönök elnyerésére.

Természetesen az angol pénzbőségnek
Románia számára is megválnának a
kedvező kihatásai. A lej stabilizációja
és a külföldi kölcsön realizálása óta Ro-
mániában még mindig nem indultak
meg azok, a külföldi tőke segítségével
realizálható beruházások, amelyek lehe-
tővé tennék Románia industrializálá-
sát s a gazdag nyersanyag-lelőhelyek
kiaknázását.

Már pedig a gazdasági válság, a mun-
kánélküliség veszedelme végső fokon
ennek a tőkehiánynak tudható be. Hogy
a külföldi tőke mindeztől nem azzal
az elánal lépte át az ország határait,
amilyent a Maniu-kormány megalaku-
lása idejében vártunk tőle, annak leg-
főképpen a liberális és averescanus
machinációk az okai, amelyek mindent
megtettek arra, hogy a külföldi, főleg
pedig az angol pénztőke még mindig
ne bizzon az ország anyagi és erkölcsi
konszolidációjában.

Már pedig Romániának feltétlenül
szüksége van arra, hogy azt a kedvező
konjunktúrát, amely a nemzetközi pénz-
piacon az angol pénzbőség és bankka-
matlábleszállítással vette kezdetét, mi-
nél intenzívebben kihasználja. Csak egy
konjunktúra kedvező kihasználása ve-
zethet a belső gazdasági krízis meg-
szüntetéséhez, csak ez teheti lehetővé,
hogy az építkezések megindulhassanak
s az építkezéseken keresztül a kereske-
delmi és ipari élet új, egészséges fázis-
okhoz érkezzen el.

Eppen ezért nem csodálkozunk Mad-
gearu pénzügyminiszter idegességén és
szélszántágán, amellyel a liberális ré-
mterjesztőkkel szemben akar fellépni.
Ha Románia a liberális machinációk
következtében a nemzetközi pénzpiac
ellenlegi konjunktúrájának kihasználá-
sát is kénytelen lesz elszalasztani, ak-

kor hosszú időre lehetetlenné teszi a
maga számára a külföldi kölcsönlehető-
ségek belterjes kihasználását s az or-
szág gazdasági életének konszolidáció-
ját. Azoknak tehát, akik egy új gazda-
sági éra bekövetkezését várják, minden
eszközzel támogatniok kell a kormányt
abban a munkájában, hogy a liberális
anarchiát letörje, a rémhírtérjesztőket

börtönbe csukassa. Csak abszolút rend s
a fejlődés biztosítása lehetnek a külföldi
tőke szemében olyan garanciák, ame-
lyek végre megnyitják a lezárt gazda-
sági sorompókat s az olesó pénz áldásos
folyama, egy a magán-, mint az állami
kezdemenyezés talaját megtermékenyit-
hesse.
De ezenfelül a kormánynak is min-

dent meg kell tennie arra, hogy a nyu-
gati államok mintájára, kezdeményező-
ként lépjen fel a bankkamatláb leszállí-
tásában. Mert a visszlezámitolási hi-
telek és általában az olesó pénz biztosí-
tása teremthetik meg azt a belső gazda-
sági nyugalmat, amely a szociális nyu-
galomnak is egyetlen záloga és bizto-
sítéka.

Macdonald még mindig tárgyal Grandival, holott már csak a három hatalom megegyezéséről lehet szó a leszerelési konferencián

London, március 25. A tengerészeti
konferencián a szakértők tovább foly-
tatták tanácskozásait. Bár kevés ar-
ra a remény, hogy az öt tengeri hata-
lom között egyezményt lehessen létre-

hozni, Macdonald még mindig tárgya-
lást folytat Grandival.
A lapok szerint a napokban újra ösz-
szehívják a konferencia plenáris ülését
s ezen állapítják meg a további mun-

kaprogramot, amely esetleg már csak a
három hatalom, Amerika, Anglia és Ja-
pán flottaegyezményének kidolgozására
fog törekedni.

Stere kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt legjobban tenné, ha ellenzékbe vonulna vissza

A fővárosi sajtó komolytalannak minősíti az averescanusok akcióját. — A liberálisok nem is gondolnak arra, hogy most átvegyék a hatalmat

Bucuresti-Bukarest, március 25. (Az
Uj Kelet tudósítójától). Az averescanusok
vasárnapi kongresszusa vártalan és
meglepetésszerű következményekkel
járt. Miután több szónok érintette a
Károly-kérdést, a bukaresti sajtó re-
produkálta ezeket a nyilatkozatokat, a
kormány hat lapot elkoboztatott hétfőn
delután, közöttük olyan organumokat,
amelyek esztendőközön keresztül fegyver-
társai voltak a nemzeti parasztpártnak.

Mit ír a demokratikus sajtó a lapelkobzásokról

Ezek az elkobozások természetesen ha-
ltalmas megütözkést váltottak ki. A
„Dimineața“ ezekkel az elkobozásokkal
kapcsolatosan a következőket írja:
„Tegnap délelőtt a főváros különös
képet öltött magára: az Adeverult és
több más lapot elkoboztatott a kormány
mert Károly extrónörököséről beszéltek.
A szerepek megcserélődtek. 1926-ban
Averescu tábornok volt a hatalmon és
elkoboztatta azokat a lapokat, amelyek
arról írtak, hogy Maniu Károly herceggel
kötött. Ma Maniu van hatalmon és
így elkobozzák az újságokat, amelyek
szerint Averescu tábornok kökettél
ugyanazzal a herceggel. A két helyzet
között azonban nagy különbség van.
Averescu tábornok reakciós érzelmű és
nyílt ellenfele a sajtószabadságnak. Ma-
niu azonban demokrata és őszinte híve
a sajtó szabadságának. Averescu tábor-
nok tehát különösebb megerőltetés nél-
kül megengedhetne magának ezt a gesz-
tust, míg Maniunak nagy adag bátorsá-
gra volt szüksége, hogy programját
ily módon megszegje“.

Mi a kormány kötelessége

„Van azonban még egy pont. Midőn
Averescu tábornok a tömegek akarátá-
val szemben kormányozott, a nagy és
népszerű nemzeti parasztpártnak a kar-
lista eszmével való kökettálása valóban
veszélyes lehetett. Ezzel szemben kit ér-
dekelnek ma egy olyan párt véleményei
amelyről bebizonyosodott, hogy nem
létezik az ország közvéleményében. Nem
tudjuk tehát megérteni a lapelkobzások
törvénytelenységét, de még csak az oppor-
tunitását sem. Ennek más célja nem
lehetett, minthogy bizonyítsa a régen-
tanács előtt a kormány lojalitását. Vaj-

jon ez maradt a kormány egyetlen kö-
telezettsége: lépésről-lépésre bizonyítani
a régenstanácsnak, hogy inkább a leg-
főbb alkotmányos fórum, mint a saját
elveinek szolgálatában áll“.

Ugyanebben a tónusban írnak a többi

A liberálisok azt híresztelik, hogy bármikor átvehetik a kormányt

A fővárosban egyébként tegnap óri-
ási izgalom uralkodott. A pártklubok-
ban rendkívül élénkség volt, egy a nem-
zeti parasztpárt, mint a liberális és
averescanus pártok vezetését megost-
romolták a párthívek a politikai hely-
zettel kapcsolatos kérdésekkel. A libe-
ralis párt hívei azt a hírt terjesztették
a fővárosban, hogy a kormány helyzete
meggyöngült s hogy Bratianu Vintila
bármikor átveheti a hatalmat. Erre
azonban egyelőre nem fog sor kerülni,
mert a liberálisok még nem tartják el-
érkezettnek az időt a kormány átvéte-
lésre. Ezek a híresztelések természetesen
tűzoltak és ebben a formájukban nem
felenek meg a valóságnak. A megyei és
községi választások eredménye azt bi-
zonyította, hogy az ország közvélemé-
nyének többsége még mindig a nemzeti
parasztpárt mellett áll. A régenstanács
nem hagyhatja figyelmen kívül sem
milyen körülmények között sem ezt a
megnyilatkozást. Az ellenzék híresztelé-
seiből mindössze annyi igaz, hogy a
kormánynak rendkívül súlyos gazdasá-
gi és pénzügyi természetű nehézségek-
kel kell megküzdenie, azonkívül egyes
kormánypárti vezetőkét rendkívül mé-
lyen elkészerített és elkedvetlenített a
liberálisok skrupulus nélküli harem-
dora. Ezek között van Constantin Stere
is, aki hétfőn delután, a lapelkobzások
után állítólag kijelentette az újságírók
előtt, hogy a nemzeti parasztpárt a leg-
jobban tenné, ha huszonnégy órán be-
lüli ellenzékbe vonulna.

Nem lesz változás a politikai életben

Valószínű azonban, hogy ezek a za-
varos napok el fognak múlni anélkül,
hogy a politikai életben változás követ-
kezne be. A bukaresti lapok egyöntetű-
en leszögezik, hogy az averescanusok ak-

lapok is, amelyek elismerik ugyan az
erőskez politikájának szükségességét a
liberális párt bünös metódusaival szem-
ben, de nem tudják megbocsátani, hogy
a nemzeti parasztpárti kormány, a saj-
tőszabadság ellen intézett támadást.

Szimanszki dezignált lengyel miniszterelnök még mindig nem alakította meg kormányát

Varsó, március 25. Simanszki dezig-
nált miniszterelnök még nem alakította
meg kormányát. A sejm mára összehi-
vott ülését ezért nem tartották meg,
hanem holnapra halasztották.

A francia szenátus pénzügyi bizottsága elvetette az új minisztereket fizetésére kért póthiteljavaslatot

Páris, március 25. A szenátus pénz-
ügyi bizottsága foglalkozott az új mi-
niszterek és államtitkárok fizetésének
fedezésére szolgáló póthitel ügyével s
16 szavazattal 14 ellenében elvetette a
kormány javaslatát. Kétségtelen, hogy
a plénum epugy meg fogja szavazni a
kért hitelt, mint a képviselőház plénum,
melynek pénzügyi bizottsága szin-
tén a hitelek megszavazása ellen foglalt
állást.

MAHATMA GHANDI:

Nem a gépek, de a gép örülete ellen harcolok, mely még akkor is „munkát akar megtakarítani“ amikor már százazrek vannak munkanélkül, az éhhalálnak kitéve

(Amikor Gandhi a szövetségmozgalmat megindította, ellene szegtek a vádat, hogy ellensége a civilizációnak, mert a kézimunkával ismét ki akarja szorítani a gépeket az iparból. Erre felelt a következőkben):

— Hogyan ítélném el a gépeket, amikor tudom, hogy még a testünk is gép, — a legfinomabb szerkezetű gépezet? A rokka maga is gépezet, a közönséges fogpiszkáló is gép.

Amit elítélek, az a gép örülete, nem pedig maga a gép.

A gép örülete az ugynevezett „munka-megtakarító“ gépeknél kezdődött. Az emberek ma nagy igyekezettel „takarítanak meg munkát“ és észre se veszik, hogy közben százazrek maradnak munka nélkül, az inségnek és az éhhalálnak kitéve. Az én célom is, hogy időt és munkát takarítsak meg, de nem csupán az emberiség egy kis töredéke, hanem az egész emberiség számára.

Kivánom a vagyon koncentrációját és nem bizonyos kevesek, hanem az összesség kezében.

Manapság a gépek csak arra valók, hogy néhány embert a milliók nyakára ültetni segítsenek. A gyáripár mozgatóereje nem a munkamegtakarítás emberbaráti törekvése, hanem a mohó kapzsiság. A dolognak eme állapota ellen küzdök én teljes erőmből. Nem a gép ellen folytatok harcot, hanem a gépekkel

Nyíltan szegjük meg a törvényt és készséggel vállaljuk a büntetést

(A lapok az indiai mozgalmak kapcsán rendkívül sokat írnak a Szatjagraha-mozgalmáról, melyről általában azt szokás hinni, hogy egyértelmű azzal a valamivel, amit itt Európában „passzív ellenállás“nak szokás nevezni. Gandhi ezt a mozgalmat a következőkben magyarázza meg):

A Szatjagraha és a passzív ellenállás között olyan távolság van, mint az északi és déli sarkok között. A passzív ellenállás a gyöngék fegyvere és a cél elérése érdekében való küzdelemből nem zárja ki a fizikai erő és az erőszak alkalmazását sem. Ezzel szemben a Szatjagraha az erőszak fegyvere s éppen ezért elve kizárja az erőszak minden módját és formáját. A Szatjagraha tulajdonképpen jelentése:

ragaszkodás az igazsághoz.

Nyolc éven keresztül vezettem a Délafrikában élő indiaiak Szatjagraha-mozgalmát (Délafrikában sokezer hindu él és ezek a múlt század végén kezdtek meg szabadságmozgalmukat Gandhi vezetésével, aki akkor szintén ott tartózkodott. A délafrikai hinduoknak ez a mozgalma hosszú küzdelem után eredményre vezetett, amennyiben 1915-ban az angolok kénytelenek voltak törvényileg biztosítani az ott élő hinduk egyenlőségét és polgárjogát. A szerk.) és a gyakorlat megmutatta, hogy

az igazsághoz való ragaszkodás elve nem engedi meg, hogy erőszakot alkalmazzunk az ellenségkel szemben.

Az ellenfelet türelemmel és szeretettel kell legyőznünk, a türelem pedig egyértelmű a szenvedések vállalásával. A Szatjagraha tehát megköveteli, hogy az igazságot ne úgy védelmezzük meg, hogy ellenfeleinknek szenvedéseket okozunk, hanem úgy, hogy mi magunk vállaljuk a szenvedéseket.

Gyakorlatilag a küzdelem a nép részéről abban áll, hogy ellenszögül azoknak a tévedéseknek, amelyeket az igazságtalan törvények akarnak ráerőszo-

Mi tehát megszegjük a törvényt, de nem úgy, ahogyan ezt a bűnözők teszik.

A bűnöző titokban hájja át a törvényt és igyekszik elkerülni a büntetést. A polgári ellenállás gyakorlója azonban

való visszaélések ellen. S ehhez még hozzá kell tennem azt is, hogy

véget kell vetni annak, hogy a tudományos igazságok és felfedezések pusztá eszközök gyanánt szolgálják néhány ember kapzsiságát.

Ha ez megszűnik, akkor a munkásokat már nem fogják túlterhelni és a gépek nem akadályozóink, de segítőtársaink lesznek. Törekvésem nem a gépek megsemmisítésére, hanem korlátok közé szorítására irányul. Mert nem szabad megfélemlíteni arról, hogy a legfőbb szempont mindig az ember. Szükség van egyének szolgálatába állított gépekre, mint amilyen például a varrogép és szükség van gyárakra is, ahol ezeket a gépeket előállítják, de

feltétlenül szükséges, hogy ezeket a gyárakat nacionalizálják, vagy állami ellenőrzés alá helyezték.

Az ilyen gyáraknak a legvonzóbb és legeszményibb feltételek mellett kell dolgozniuk, nem a haszonért, de az emberiség javáért. A munkafeltételeknek gyökeresen meg kell változniuk. A vagyonszerzésre irányuló örült hajszának meg kell szűnnie és a munkás számára nem elég olyan bért biztosítani, ami elegendő ahhoz, hogy meg tudjon élni, de biztosítani kell a számára azt is, hogy a munkájából nem lesz embertelen és pusztá robot. Igen: a munkát kell megtakarítani a gépek segítségével, de nem a gépek tulajdonosai, hanem a dolgozó egyének javára!

Nyíltan hájja át a törvényt és készséggel szenvedni el a büntetést.

nyíltan hájja át a törvényt és készséggel szenvedni el a büntetést. Hogy pedig protestálásának még nagyobb nyomatókat adjon, nemcsak a sérelmes törvényt szegi meg, de teljesen megtagadja az államtól az együttműködést és a többi törvényekkel szemben is megtagadja az engedelmességet. (Természetesen csak azokkal a törvényekkel szemben, amelyeknek áthágása nem jelent beestelenséget).

Semelyik államnak nincs joga olyan törvényeket hozni, amelyek az állam egész népességét sértik.

ezért kellett végsőig menő harcot hirdetnünk a Rowlatt-törvényekkel szemben. (A Rowlatt-törvény, melyet Sir S. Rowlatt kezdeményezésére 1919-ben hoztak, lehetetlenné teszi a politikai véleménynyilvánításnak minden formáját és jóformán minden szabadságjogot megszüntetett. A szerk.)

Az erőszaknélküliség politikájá ellen azt az érvet szokás felhozni, hogy lassú és hosszantartó processzus. En ezzel szemben azt hiszem, hogy minden eddig alkalmazott módszer között

az erőszaknélküliség a leggyorsabb, mert ez a legbiztosabb.

A karddal, az erőszakkal csak pillanatnyi sikert lehet kivívni s nekünk ennél nagyobb missziót kell teljesítenünk a világon. És én hiszek abban, hogy az erőszaknélküliség magasan az erőszak fölött áll, mert megbocsájtani férfiasabb dolog, mint büntetni. India nem magatehetetlen és az erőszak eszközeit is alkalmazni tudná — de éppen azért van módja az erőszaknélküliségre is. A megbocsájtásnak ugyanis nincs jelentősége akkor, ha egy védekezésre képtelen lény gyakorolja. Az egér esetében aligha mondhatnók, hogy „megbocsájt“ a macskának, amikor széttepnti „engedi“ magát.

Az elnyomott osztályokról

A hinduizmus egyik kinövése, hogy bizonyos osztályokat „érinthetetlenek“nek tart és hogy még ma is sokan vannak, akik úgy vélik, hogy az elnyomott osztályok tagjaival való minden érintkezés „beszennyeződést“ jelent, melytől csak az előirt mosakodások elvégzése révén lehet megtisztulni.

En az érintetlenséget a hinduizmus legnagyobb szegényfoltjának tartom,

sohasem szüntet meg azt hangoztatni, hogy bárkit is beszennyezettnek, avagy érintetlenné tartani nagy bűn. S ehhez még hozzá kell tennem azt is, hogy amíg a hinduk az érintetlenséget vallásuk alkatrészének tartják s amíg a hindu tömegek bűnnek tekintik a honfitársaik egy részével való érintkezést, addig a Szvarádzs (az indiai autonómia) elérhetetlen marad. Mert fel kell vetni a kérdést:

Vajon van-e olyan gonosztett, amit az indiai kormányzat rovására írunk s melyhez hasonlókat mi magunk nem követünk el az érintetlennel szemben?

Vétkesek vagyunk abban, hogy a testvéreinket elnyomtuk. Arra kényszerítjük őket, hogy hason csuszkaljanak előttünk. Kényszerítjük őket, hogy areukkal a földet surolják. Haragban égő szemmel dobjuk ki őket a vasuti kocsi-

vajon az angol kormány tett-e en-

Tirolban borzalmas lavinakatasztrófa ért egy németországi turista-társaságot

Négy halottja és tíz sebesültje van a szerencsétlenségnek

Innsbruck, március 25. Jantalan esőtörtőkön borzalmas lavinaszerencsétlenség történt, amelynek részleteit a vidékkel való rossz összeköttetés miatt még nem ismerik teljesen. Nagyszámu német turistatársaságot ért a lavinaszerencsétlenség és az eddigi jelentések szerint közülük négyen elpusztultak. A turisták a Stuttgartból származó német építész vezetése alatt délelőtt kilenc órakor indultak el a jantali menedékházból. Egy másik turistatársaság, amelyben számos bécsi is résztvett, az ut másik oldalán indult el. Valószínű-

nél gonosszabbat?

Gondoljuk meg, emelhetnénk-e olyan vadat Dyer (angol tábornok, aki 1919 áprilisában Amritszárban minden ok nélkül gépfegyverekkel lövettet egy békés hindu tömeget, melyben asszonyok és gyermekek is voltak, ekkor többszáz hindu vesztette el az életét és több ezren megsebesültek) vagy O'Dwyer (Sir Michael Dwyer Pandzsáb-ban egy sereg embert végeztetett ki „politikai“ okokból) ellen, amelyhez hasonlótlajdon testvéreink nem emelhetnénk ellenünk?

Meg kell tisztulnunk ettől a szennyfolttól.

Amíg ez megvan, addig haszontalan dolog Szvarádzsról beszélni, mert a Szvarádzs annyit jelent, hogy egyetlen hindu vagy mohamedán sem nyomhat el büntetlenül, még egy pillanatra sem, egy másik hindut, vagy mohamedánt.

Az a vallás, amelyik az állatok védelmére sikra száll, nemcsak nem követelheti, de nem is pártolhatja az emberiség egy részének könyörtelen és embertelen bojkottálását.

Szivesebben darabokra tépetném magam, mintsem, hogy az elnyomott osztályokat eszernben hagyjam. Amíg a hinduk vallásán ott éktelenkedik az érintetlenség szegényfoltja, addig sem kiérdemelni, sem elérhetni nem fogjuk a szabadságunkat. Nem szabad megtagadnunk az Istent azzal, hogy honfitársaink egyötödétől megtagadjuk az egyenjogúságot.

Januárban 555 zsidó vándorolt Palesztinába

Fokozott bevándorlást követel a palesztinai jisiv, amelyet sem anyagilag, sem szellemileg nem rendítettek meg a zavargások

Jeruzsálem, márc. 25. A palesztinai kormány legújabb jelentése szerint 1930. januárjában 555 zsidó, 105 keresztény és 15 mozlim vándorolt Palesztinába. Ugyanebben a hónapban elhagyta az országot 167 zsidó, 29 keresztény és 33 mozlim. 1929 decemberében 517 zsidó vándorolt be, 128 zsidó hagyta el az országot.

A bevándorlás fokozása céljából, Palesztina Klal-cionistái, a polgári mizrahi és a mizrahi munkás-csoportok felhívást intéztek a diaszporában élő zsidókhoz. A felhívás így hangzik:

„A palesztinai jisiv eltekintve a pótolhatatlan veszteségeiktől, amelyeket a palesztinai zsidóság az 1929 augusztusi események kapcsán szenvedett, gazdaságilag és szellemileg megrendíthetetlen helyzetben van. Követelünk Palesztina felé egy fokozott bevándorlást. A zsidó nép nemzeti otthonának újjáépí-

tése érdekében kell, hogy a döntő tényező szerepét vállalja és ennek értelmében mindent el kell követnie, hogy az újjáépítés tempóját megkétszerezze, sőt megháromszorozza. Felelőségünk teljes tudatában jelentjük ki, hogy Palesztinának félévő képessége van hatalmas bevándorlásra és hogy Palesztina városában és falvaiban a gazdaságokban és iparba fektetett zsidó tőkét nyereséggel lehet befektetni. Palesztina újjá fog épülni, ha népünk minden osztálya odaadással fog dolgozni. Azt a kérést intézzük a diaszporában élő testvéreinkhez, hogy a zsidó nemzeti otthon és a Keren Hajjesod erősítése érdekében kövessen el minden lehetőt.“

BÁRHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

HOTEL „UNIVERSAL“

Bucuresti, I. Gabroveni 12 (str. Lipsyani mellett)

Központi fekvés — Kereskedelmi központ — Telefon — Gőzfűtés — Lift
Fürdő — Villanyvilágítás — Étterem — Kávéház — Hűdég és meleg víz minden szobában.

Szoba árak fűtéssel együtt 120 leitől kezdve

PYTHIA

a világ legcsodálatosabb őstalentuma, az élet-sorsát fejt meg, mindenre tud tanácsot adni.

(Absolut diskreció.)

Csak néhány napig!

Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 30. l.

10-1 és 3-7 óráig

Aria

Megin

Bucuresti
Uj Kelet tu
vezérlő bizo
meg ülést,
ményei után
kintettek p
mára, akik
tek ehhez
oszlódást je
godt lefolya
beszéde. A
hoz híven,
borálással
tette, hogy
távozása, n
azt sem, h
átvenni a l
kei ezt nag
azonban ép
lyére való
harciasnak,
nem gondol
lére, az má
választások
arról a szá
beszélte, an
ben történt
ni — tehát
ményt.

A gyűlés
kezdését a
reien lévő
tek az ösz
és alminisz
szervezetek
Brahianu V
óráig tartó
helyzetről.
arra, hogy
kon a liber
eleget tett
háruló ösz
Vintila tán
idegen, sőt
vé veti rész
A vojnikok
volf ezekben
egyébként
kalmazásán
lentettek.

A liberál
észtendöl
hogy tudni
kommunist
bolsevista
jelentős tá
kormánypá
Vintila hos
nál és eset
nyítására,
ben intenzi
propaganda
Beszédén
ra által sz
és magánh
belső nyug
vényjavasl
ítéletet mo
lasztásokon
niálni kell
a párt ösz
erővel dolg
való tekint
tronálása
bármily ol
érdekében
kormány a
az esetben
hárul a fe
döntsenek.
Brahianu
nusok ell
nyilt táma
dotta:

— A lib
Épen ezért
példáját, a
téseket, a
felsőbb ér

Tav

Bratianu Vintila manifesztumában a kormány eltávolítását követeli

A kormánybukató kampány harci riadóját fújták meg a liberálispart végrehajtóbizottsági ülésén

Megindult a vizsgálat a karlista averescánus szónokok ellen. A bukaresti újságírószervezet tiltakozik a lapelkobozások ellen. Kisenevben és Jasiban újabb lapelkobozások történtek. A szenátusban enyhíteni fogják az alarmisták elleni törvényt

Eredményesen befejeződtek a Mezőgazdasági Hitel kölcsöntárgyalásai

Bucaresti-Bukarest, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A liberális part vezérő bizottsága ma délelőtt tartotta meg ülését, amely elé az első napok eseményei után fokozott érdeklődéssel tekintettek politikai körökben. Azok számára, akik vérmes reménysegeket fűztek ehhez az üléshez, bizonyára mély csalódást jelentett egy a gyűlés nyugodt lefolyása, mint Bratianu Vintila beszéde. A liberális pártvezér, szokásához híven, a kommunistákkal való cimborálással vádolta a kormányt, kijelentette, hogy szükséges volna a kormány távozása, nem mulasztva el hozzátenni azt sem, hogy a liberális part hajlandó átvenni a hatalmat, ha az ország érdekei ezt nagyon megkívánják. Beszéde azonban épen Bratianu Vintila személyére való tekintettel nem mondható harciasnak, s hogy Bratianu Vintila nem gondol a hatalom azonnali átvételére, az már abból is kitűnik, hogy a választások eredményét kommentálva, arról a számára örvendetes változásról beszélt, amely az ország közvéleményében történt és amely meg is fogja hozni — tehát a jövőben — a kívánt eredményt.

Bratianu Vintila expozéja A gyűlés délelőtt tíz órakor vette kezdetét a liberális part Calea Victoriei len levő klubhelyiségében. Megjelentek az összes volt liberális miniszterek és alminiszterek, valamint a megyei szervezetek elnökei. Az első felszólaló Bratianu Vintila volt, aki két és fél óráig tartó expozét mondott a politikai helyzetéről. Mindenekelőtt is rámutatott arra, hogy a most lezajlott választásokon a liberális part teljes mértékben eleget tett egy komoly politikai pártra háruló összes kötelességeinek. Bratianu Vintila támadta a kormányt, amely idegen, sőt ellenséges elemekkel karöltve vett részt a választási küzdelemben. A vajnikok terrorjának jelentős szerepe volt ezekben a választásokban, amelyek egyébként a közigazgatási törvény alkalmazásának szegélyteljes bukását jelentették.

A régenstanács el kell távolítsa a kormányt — mondotta a liberális pártvezér A liberális pártvezér áttért ezután az esztendő öt hangoztatott vádjára, hogy tudniillik a nemzeti parasztpárt kommunista szervezetekkel cimborál. A bolsevista propaganda — mondotta — jelentős támasza talált egy beszarabiai kormányparti szervezetben. Bratianu Vintila hosszasan időzött ennél a pontnál és eseteket hozott fel annak bizonyítására, hogy az ország összes részeiben intenzív kommunista és anarchista propaganda folyik.

Beszédének további részében a kamara által szombaton megszavazott, a köz- és magánhitel védelméről, valamint a belső nyugalom biztosításáról szóló törvényjavaslatot támadta. A közvélemény ítéletét mondott a kormány fölött a választásokon, a régenstanácsnak intervenálni kell a politikai helyzetben. Kérte a párt összes híveit, hogy megfeszített erővel dolgozzanak a jövő eseményeire való tekintettel, hogy a diktatura intronálása megakadályozható legyen, bármily oldalról is jöjjön az. Az ország érdekében szükséges volna a jelenlegi kormány azonnali eltávolítása. Ebben az esetben az alkotmányos faktorokra hárul a felelőség, hogy a jövő felett döntsenek.

Bratianu Vintila ezután az averescánusok ellen rendezett meglehetősen nyílt támadást és a következőket mondotta:

Nyílt támadás Averescu ellen — A liberális part rendkívül párt. Epen ezért nem követjük más pártok példáját és nem teszünk olyan kijelentéseket, amelyek kivülesnek az ország felsőbb érdekeinek vonalából. A liberá-

lisok sohasem kérték a hatalmat a párt érdekében. Ha azonban a helyzet megköveteli, hogy magukra vegyüik a kormányzás terhét, a liberális part meg fogja tenni kötelességét, épugy, ahogy azt a multban tette.

Manifesztumot bocsátanak ki a liberálisok a kormány ellen

Bratianu Vintila beszédét, amely sejtetni engedte, hogy már nincs olyan messze az esetleges hatalomra kerülés napja, hatalmas eljenzéssel és óvációkkal fogadták a párhívek. Ezután Duca

Bűnügyi eljárás indult Bucsan volt belügyminiszter ellen

Bucaresti-Bukarest, március 25. Hétfőn este és kedd délelőtt több megbeszélés volt a miniszterelnökségen Maniu miniszterelnök, Vaida belügyminiszter, Nitescu igazságügyminiszter, valamint Mihalache, Madgearu és Mirto miniszterek részvételével. A megbeszélés tárgyát azok az intézkedések képezték, amelyeket a régenstanácsot támadó averescánus politikuskokkal szemben foganatosít a kormány. A tanácskozási eredményeképpen Voicu Nitescu igazságügyminiszter utasította Codin Stefanescu illovi főügyészt, hogy indítsa meg az eljárást Constantin Bucsan volt belügyi alminiszter és Iancu Atanasescu volt képviselő ellen, akik az averescánus kongresszuson durván sértették a régenstanácsot és felvetették a Károly-kérdést. A főügyész hétfő délutánra be is idézte mindkettőjüket, azonban csak Bucsan tett eleget az idézésnek. A volt belügyi alminiszter a következő nyilatkozatot tette kihallgatásáról a „Tara” című lap tudósítója előtt:

— A főügyész elémbé tartotta az egyik bukaresti lapot, amely kivonatolva közölte a kongresszuson tartott be-

szédemet. Mintán a tudósítás igen kivonatolt volt, leültem és írásbelileg egészítettem ki a kongresszuson tett kijelentéseimmel. A főügyész átolvasta nyilatkozatomat, majd figyelmeztetett arra, hogy kijelentéseim a Marzescu-törvény intézkedéseibe ütköznek. Erre azt válaszoltam, hogy örömezt könnyűtük meg ennek az annyi hibát elkövető kormányának, hogy rendkívüli intézkedésekkel mérgesítse el az amugyis feszült hangulatot.

Az averescánusok szolidaritást vállalnak egymással A néppárt hivatalos lapja, az „Indreptarea” tegnap délutáni számában hivatalos kommunikét közöl, amelyben az averescánus vezérek leszögezik, hogy bármelyikük ellen is indítsanak eljárást a kongresszusból kifolyólag, valamennyien szolidaritást vállalnak az illetővel. Ugyanebben a kommunikében az averescánus pártvezetőség kijelenti, hogy Atanasescu volt képviselőnek a kongresszuson elmondott beszéde nem mindenben fedí a néppárt politikáját. A „Lupta” nevetésgesneg mondia ezt a kommunikét, amely egyrészt súlyos ellentmondásokat tartalmaz, másrészt

szédemet. Mintán a tudósítás igen kivonatolt volt, leültem és írásbelileg egészítettem ki a kongresszuson tett kijelentéseimmel. A főügyész átolvasta nyilatkozatomat, majd figyelmeztetett arra, hogy kijelentéseim a Marzescu-törvény intézkedéseibe ütköznek. Erre azt válaszoltam, hogy örömezt könnyűtük meg ennek az annyi hibát elkövető kormányának, hogy rendkívüli intézkedésekkel mérgesítse el az amugyis feszült hangulatot.

Az averescánusok szolidaritást vállalnak egymással

A néppárt hivatalos lapja, az „Indreptarea” tegnap délutáni számában hivatalos kommunikét közöl, amelyben az averescánus vezérek leszögezik, hogy bármelyikük ellen is indítsanak eljárást a kongresszusból kifolyólag, valamennyien szolidaritást vállalnak az illetővel. Ugyanebben a kommunikében az averescánus pártvezetőség kijelenti, hogy Atanasescu volt képviselőnek a kongresszuson elmondott beszéde nem mindenben fedí a néppárt politikáját. A „Lupta” nevetésgesneg mondia ezt a kommunikét, amely egyrészt súlyos ellentmondásokat tartalmaz, másrészt

Napokig zárva tartottak egy képviselőt Miklós herceg scrovistei kastélyának pincéjében

Bucaresti-Bukarest, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai körökben élénken kommentálják azt az incidenst, amely Miklós régenherceg scrovistei birtokán történt. Az elmúlt héten egy közismert kormányparti képviselő autójával keresztülhajtott a régenherceg birtokán. A képviselő autóját állítólag a megengedettnél nagyobb

sebességgel hajtott, mire a birtokon foglalatoskodó tisztviselők leállították a kocsi, letartóztatták annak utasát és napokon keresztül zárva tartották a kastély pincéjében.

Az incidenst mindeddig titokban tartották, mert el akarták kerülni azt, hogy újabb botrányt idézzen elő. Most

pedig távolról sem kategórikus. Az averescánusok kongresszusán elfogadott határozati javaslatot egyébként Meisner volt iparügyi miniszter szerdán délelőtt terjeszti a régenstanács elé. Az audiencia kizárólag a javaslat szövegének átnyújtására fog szorítkozni.

Az összes bukaresti lapokat elkobozták tegnap délután

Bucaresti-Bukarest, március 25. A kormány hétfőn délután a „Lupta” kivételével az összes fővárosi lapokat elkoboztatta, mert közölték az averescánus kongresszuson elhangzott karlista beszédeket. Ugyancsak elkobozták a Kisenevben megjelenő Cuvantul Besarabiei és a Jasil Opinia című lapokat. A ma délelőtt Kolozsvárra érkező fővárosi lapokat a kolozsvári hatóságok rövid ideig visszatartották. Miután azonban meggyőződtek arról, hogy ezek a lapok a Károly-kérdéssel kapcsolatosan semmit sem tartalmaznak, megengedték árusításukat.

A bukaresti újságírók szindikátusa ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a lapelkobozások ügyével, valamint az alarmisták elleni törvényjavaslattal foglalkoztak. A közgyűlés határozati javaslatot szavazott meg, amelyben tiltakoznak a lapok elkobozása ellen és azt alkotmány- és törvényellenesnek minősítik. A továbbiakban megállapítja a határozati javaslat, hogy az alarmisták elleni törvény elfojtással fenyegeti a sajtó szabadságát, éppen ezért felhívják a szenátus tagjait, hogy akadályozzák meg a törvényjavaslat megszavazását.

Enyhíteni fogják a szenátusban a rémhírtérjesztők elleni törvényt

Politikai körökben származó értesülések szerint a kormány enyhíteni készül azt a kétszakaszos törvényjavaslatot, amelyet a kamara szombati ülésén már megszavaztak és amely szerda délután kerül a szenátus elé. A módosítás értelmében csakis a miniszterek kérhetik az eljárás megindítását a rémhírtérjesztők ellen. Minden egyes esetben az illető miniszter viseli a felelősséget az eljárás megindításáért.

Folyósítják a Mezőgazdasági Hitel kölcsönének első részletét

Bucaresti-Bukarest, március 25. A „Lupta” értesülése szerint a mezőgazdasági hitelintézet felállítására vonatkozó tárgyalások eredményesen befejeződtek. Lugosanu miniszterelnökségi alminiszter a napokban alá fogja írni az idevonatkozó szerződést, amelynek értelmében a párisi Banque de Pay-Bas 1 milliárd 200 millió lejt folyósít a hitelintézet felállítását szolgáló kölcsön első részleteként.

Az erdélyi és bánáti kereskedők elszakadnak a bukaresti Sfatultól

Bucaresti-Bukarest, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Sfatul Negustoresc sztrájkmozgalma meghiusultnak tekinthető. Hétfőn délelőtt az ország összes városában nyitották a kereskedők, csak Bukarestben tartotta zárva üzletét néhány ellenzéki érzelmű kereskedő, akik nem értesültek idejében a sztrájk elhagyására vonatkozó határozatról. A nagy port felvert akció azonban nem maradt következmények nélkül. Az erdélyi és bánáti kereskedők, akik kezdetül fogva bizalmatlansággal viseltettek a Sfatul Negustoresc-központ liberális vezetőinek akciójával szemben, a történet következtében elhatározták, hogy szakítanak a Sfatul regáti szárnyával.

Mint ismeretes, az erdélyi és bánáti kereskedők 1928-ig külön szövetségbe

voltak tömörülve. Két esztendővel ezelőtt a Szövetség csatlakozott a bukaresti Sfatul-központhoz. Ez az együttműködés nem bizonyult harmonikusnak és eredményesnek. Az erdélyi és bánáti kereskedők szövetsége ugyanis kizárólag professzionális testületnek tekintette magát, amelynek egyetlen célja és hivatása a kereskedők érdekeinek megvédése lehet. Ezzel szemben a Sfatul-bukaresti központjánál minduntalan érvényesülni látszott az egyes politikai pártok, különösen a liberális párt befolyásolása. Az erdélyi és bánáti kereskedők rendkívüli mértékben elégedetlenek az adókiivetésekkel és érthető elkeseredéssel figyelik a gazdasági helyzet súlyosbodását. Az erdélyi és bánáti kereskedők azonban tisztában vannak azal, hogy a mai kormányt nem lehet

felelőssé tenni ezért a helyzetért és hogy forradalmi jellegű megmozdulásokkal nem érhetnek célhoz.

Epen ezért az erdélyi és bánáti kereskedők elhatározták, hogy elszakadnak a bukaresti központtól és önállóan fogják keresni sereleik orvoslását.

של פסח

Husvétii fűszerárut és italokat legelőnyösebben vásárolhat

SPÉTERNÉL

Piata M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 12.

Husvétii bormazsola megérkezett!

Tavaszi ruhák festése, tisztítása megkezdődött CZINK-nél Cluj

rosszabbat?
melhetnénk-e olyan vá
abornok, aki 1919 ápril
ban minden ok nélkül
követett egy békés hin
ben asszonyok és gyer
ekkor többszáz hindu
tét és több ezren meg
O'Dwyer (Sir Michael
ban egy sereg embert
titikai” okokból) ellen,
tulajdon testvéreink
ellenünk?
unk ettől a szenny-
oltól.
addig haszontalan do-
beszélni, mert a Szva-
nt, hogy egyetlen hin-
dán sem nyomhat el
egy pillanatra sem,
vagy mohamedánt.
helyik az állatok vé-
záll, nemcsak nem
nem is pártolhatja
gy részének könyör-
telen bojkottálását.
okra tépetném ma-
gy az elnyomott osz-
nagyjam. Amíg a hin-
éktelenkedik az érint-
foltja, addig sem ki-
erhetni nem fogjuk a
nem szabad megtagad-
zzal, hogy honfitár-
ol megtagadjuk az
atasztrófa
-társaságot
sétlenségnek
amely elől haladt, in-
ekát, amely a lavina-
okozta. Két turistát
sikerült kimenteni a
gy fiatal nőt, bár még
erülésekkel mentettek
társaság többi tagjait
váltak képesek meg-
k azonban már halott
nt igen súlyos sérülé-
Eddigi jelentések sze-
a és tíz súlyos sebe-
sztrófának.
ándorolt
v, amelyet sem
g a zavargások
l, hogy a döntő ténye-
a és ennek értelmében
övetnie, hogy az újja-
megkészeresse, sőt
l. Felelőségünk teljes
ük ki, hogy Palesti-
pessége van hatalmas
hogy Palesztina váro-
an a gazdaságokban
zsidó tőkét nyereség-
ni. Palesztina újja fog
minden osztálya oda-
zni. Azt a kérését
aban élő testvéreink
nemzeti otthon és a
pösítése érdekében kü-
lehető.”
JELENT KÖNYVET
AZ UJ KELET
YÁBAN.
L“
ellett)
- Gőzfűtés — Lift
Hűdeg és meleg víz
kezdve
pig!
enc-u. 30. l.
ig

Az Uj Kelet ankétja a zsidó Diáksegélyről

Erdély egész zsidósága belekapcsolódik az Országos Diáksegély mozgalomba

Dr. Elekes Miklós és Deutsch Ernő dr. brassói főrabbi nyilatkozata

(Cluj-Kolozsvár, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Talán egyetlen megmozdulás sem váltott annyi rokonérzést ki az erdélyi zsidóságban, mint az Országos Diáksegély szervezkedési akciója. Az az ankét, amely hetek óta folyik az Uj Kelet hasábjain, pregnánsan bizonyítja, hogy ebben a kérdésben nincsen ellentét az erdélyi zsidóság különböző rétegeiben, az erdélyi zsidó diákság katasztrófális sorsa mély és komoly aggodalmakat kelt az összes zsidó szívekben. A kolozsvári egyetemen tanuló zsidó diákok kétségbeesett segélykiáltása nem maradt pusztába kiáltó szó, rendkívüli lelkesedés fűti a zsidóság összes értékes elemeit, hogy komoly szervezettel siessenek a zsidó diákság veszélyben forgó existenciájának megmentésére.

Es még egyet. Mai számunkban már egy vidékről kapott hozzászólást is közlünk. A vidék zsidóságának az akcióba való bekapcsolódását Deutsch Ernő dr. brassói főrabbi nyilatkozata vezeti be. Ez az első vidékről érkezett hangdokumentuma annak, hogy az erdélyi zsidóság a kolozsvári egyetemen tanuló zsidó diákok ügyét korántsem tekinti lokális kolozsvári problémának, hanem az erdélyi zsidóság egyetemes ügyének, amelynek rendezésében aktív módon kér részt magának minden zsidó, Erdélynek akármelyik zugában is lakik.

Mai számunkban megszólal dr. Elekes Miklós kolozsvári ideggyógyász, aki értékes hozzászólásában a következőket mondja:

Dr. Elekes Miklós nyilatkozata

Egyik állami diákonthon igazgatójával beszélgettem nemrégiben. Arra a kérdésre, hogy kik lakják az otthonokat és a kisebbégek milyen arányban vannak képviselve, elmondta, hogy az általa vezetett intézetben magyarok és szászok szép számmal vannak, a zsidókat, sajnos, a mai atmoszférában nem tudjuk felvenni, ha nem akarjuk, hogy az otthonok állandó konfliktusok, sőt harcok színtere legyen. Amikor elmondta, hogy mennyi ingyenes és ösztöndíjas hely van az otthonokban és a teljes fizetők is milyen nevelésért és egészségért jutnak megfizetés, fűtött lakáshoz, jó ellátáshoz, megnyílt előttem az a megdöbbentő perspektíva, ami a zsidó diákság sorsa.

Egyetemeken a legnagyobb lelki megpróbáltatások között tanulva, otthonokból kiközösítve, nyomorognak, nélkülözéseknél kitéve, hős és mártírsors az övék. És akkor kérdeztem magamtól, vajon ki segítsen rajtuk, kinek érdeke, vitális érdeke, hogy ez a kicsi hős csapat a kultura frontján ne veszítse el hitét és bátorságát, kinek kell velük éreztetnie, hogy meg nincsenek egészen egyedül s hogy vannak akik érzik az ő szükségét, fontos voltukat, hogy az egyéni sorson és ambíciókon túl egy közösség is vár tőlük valamit. Melyik legyen ez a közösség, ha nem a zsidó társadalom, melyből elindulnak és ahová vissza kell térniük?

Oda kell tehát kiáltanunk ennek a zsidó társadalomnak, *öszre állania kell a zsidó diákok otthonának, amelyben jól világotított és fűtött szoba ölelje körül a tanulni akarókat.* Fenn kell tartani és kellőleg ellátni menzájukat, be kell rendezni az otthon könyvtárát. Vége kell már hogy legyen annak a hazug diákromantikának, amely éhezéshöz, megálázottsághoz áll. Az volna a szememben az ideális megoldás, hogy minden diák, fajra, felekezetre való különbség nélkül, együtt, egy fedél alatt kapja meg azt, ami tanulási készségének előfeltétele, s ha ez a zsidó diákság hibáján kívüli okokból így nem lehetséges, nem lehetnek ők ennek az egyedüli megbüntetői.

Tudom, hogy a zsidó társadalom ezer teherrel a vállán, gondokkal, existenciájának veszedelmeivel küzd, de itt mégis segítenie kell. Kell, mert a mulasztás e téren saját jövő erőit gyengíti és segíthet, mert az, ami anak a maroknyi diákságnak kell, nagyon kis

megterhelést jelent a zsidó társadalom egyedeire.

Dr. Deutsch Ernő brassói főrabbi nyilatkozata.

Nemcsak az erdélyi, hanem az összes romániai zsidóságnak is egyik kétség-telenül legerősebb problémája az intellektuális rétegünk utánpótlásáról való gondoskodás. Ezért minden olyan megmozdulást, amely nemcsak a különféle nyílt és burkolt nehézségekkel, hanem még a legnagyobb nyomorral is küzdő zsidó egyetemi ifjúságot anyagi és erkölcsi támogatásban akarja részesíteni, a legnagyobb örömmel kell üdvözlőnk. Egyetlen, a tényekkel komolyan szembenező zsidó előtt sem lehet közömbös: lesz-e kellően felkészült munkagárdánk, a jövő ránk váró nehéz feladatainak megoldásához?

Egétően sürgős feladata minden felelős zsidó tényezőnek, az erdélyi zsidó diáksegély-akciót anyagilag és erkölcsileg támogatni, nehogy önhibánkból adjuk fel azokat a pozíciókat, melyeknek megtartása valóságos létkérdés számunkra. Aki csak egy falat kenyert, egy kis meleget juttat nyomorgó diákjainknak, aki a nélkülözhetetlen diákjelölti intézmények (otthon, menza,

NIVEA-CREME

nappali és éjjeli krém egyben.

Nappal megőrvi bőrét a zord idő káros behatásaitól. Ellentétben a zsíros Coldkrémekkel, teljesen behatol a bőrébe, anélkül azonban, hogy a legkisebb fényt hagynd maga után. Ezenfelül igen alkalmas puder alá, amennyiben megakadályozza a pórusok eltömését a puder által; a puder jobban tapad a bőrön és általa könnyebben eltávolítható. Éjjelen át működik a bőrőve eucerit, amely csak a Nivea-Cremében van meg, táplálja a bőrt, megfiatalítja, erősítve és ápolva a szöveteket. A Nivea-Creme intensíven behatol a bőrébe, anélkül, hogy fényt hagynd maga után. Dobozok Let 10.-, 16.-, 34.-, 72.- | Tubusok Let 30.- és 45.- Emil Ziegler, Brassov-Brassó, Vasat-ucca 43

könyvtár) felállításához és fenntartásához erejéhez mérten hozzájárul, nemcsak a mai nehéz, kétségbeesett sivar állapotok megjavításán segít, hanem a jövő biztatóbb kialakulásán is előmozdítja.

A diáksegély felkarolása nemcsak az egyetemi végzettségű intellektuelek kötelessége, hanem az egész erdélyi zsidó társadalomnak. Rövidesen a külföldi egyetemek kapui is el lesznek fiaink előtt zárva és ha idejében nem ismerjük fel az ebben rejülő nagy veszélyt, ha nem építjük ki az egyetemi ifjúság nélkülözhetetlen intézményeit, olyan katasztrófának nézünk elébe, melyet az erdélyi zsidóság soha kiheverni nem tud.

Minden erdélyi helységben haladéktalanul meg kell alakítani az állandó diáksegély bizottságot, mely a központtól kapott utasítások és irányítás szerint, a szervező akciót beindítsa és lebonyolítsa.

Zsidó vendiákok, anyák és apák, tegyék meg kötelességeiket! Mentsétek meg a szebb, tartalmasabb jövő reményét, a zsidó főiskolai diákságot!

Betörték a párisi vizsgálóbíró szobájába és ellopták a Gazette du France bűnügyének iratait

Hanau asszonyt tovább is fogva tartják

Páris, március 25. Tegnap ismeretlen tettesek betörték a Gazette du France bűnügyének vizsgálatával megbízott vizsgálóbíró hivatalos helyiségébe s a bűnper aktái közül mintegy ötvenet elloptak. Az aktaesemő mai átvizsgálása folyamán, amint hivatalos helyről közölték, az nyert megállapítást, hogy csak kisebb fontosságú iratokat tüntet-

tek el. A tettesek kézrekerítésére megkértek az intézkedéseket.

A Gazette du France ügyével ma az igazságügyminiszter személyesen foglalkozott. Az anketén résztvevő hivatalos személyek referenciájára alapján a miniszter azt a döntést hozta, hogy Hanau asszony további rendelkezésig egyelőre a St. Lazare fogházban marad.

Az új lakbérleti törvény meghagyja a régi lakbéréket

Pénteken a parlament elé kerül az új törvényjavaslat

Bucuresti-Bukarest, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új lakbérleti törvény elkészült. A javaslatot Voicu Nitescu igazságügyminiszter bemutatva a legutóbbi minisztertanácsban, amely azt aprobálta. Szerdán délelőtt átküldik a javaslatot a legfőbb törvényhozási tanácshoz és pénteken már a parlament elé is kerül.

Voicu Nitescu kijelentette a lapok képviselői előtt, hogy az új törvény — épügy, mint az előző lakbérleti törvé-

nyek — megfelelő új terminust fog megállapítani a lakbérlet letételére. Azok tehát, akiknek szerződését a javaslat meghosszabbítja, nem fognak szenvedni a lakbérlet be nem fizetése miatt. Ami a lakbérlet nagyságát illeti, az Adevurul értesülése szerint a jelenlegi javaslat meg fogja hagyni az elmúlt évi törvényben megállapított béreket, a lakók csaknem összes kategóriái számára.

A jugoszlav-bolgar konfliktust csak a békeszerződés kisebbségi kötelezettségének betartása tudja megoldani

Athén, március 25. Görög politikai körök egyáltalában nincsenek megelégedve azzal a válasszal, amit Liapseev bolgar miniszterelnök adott a macedóniai kérdésben hozzá intézett diplomáciai demarsra. Mindenki meg van győződve arról, hogy Bulgáriában mindaddig nem lesz nyugalom, amíg a Jugoszláviához csatolt macedón részek bolgar népkisebbsége nem kapja meg a neuillyi békeszerződésben vállalt politikai jogokat és szabadságokat.

Görögország politikai köréi állandóan bátorítják a hivatalos Bulgáriát abban a törekvésében, hogy követelje a kisebbségi jogok végrehajtását és ne engedjen a macedón-bulgárok számára a békeszerződésben biztosított jogokból. A

macedóniai sorozatos merényletek voltaképpen nem egyebek, mint következményei annak a politikának, amit Belgrádban folytatnak a kisebbségi jogok érvényesülése ellen.

Ez a tény a nagyhatalmak helyzetét is megnehezíti a Balkánon, egyfelől, mert nem tudják Belgrádot rákényszeríteni a békeszerződésben vállalt kötelezettségeinek teljesítésére, másfelől nem tudják elvitatni Bulgáriától sem azokat a jogokat, amelyek önként folynak a neuillyi békeszerződésből.

Malinof, a bulgár, ellenzék vezére, egykori miniszterelnök a napokban nagy beszédet tartott a szobranjában, amelyben kifejtette, hogy a tartós szerb-bulgár jóviszony előfeltétele az, hogy

a delmacedónok megkapják kisebbségi jogaikat. Malinow azonkívül kihangsúlyozta, hogy a bulgároknak joguk van a Jugoszláviában élő macedón-bulgárok sorsával törődni.

Hasonló szellemben beszélt Pashuhov szocialista vezér, aki hozzátette, hogy Bulgária egyáltalában nem vállalhatja, hogy esendőre legyen a jugoszláv-Macedóniának.

Hír szerint a macedón eseményekkel a Népszövetség is rövidesen foglalkozni fog.

Országos konferenciát tartott a Somre Sabbos Tel-Avivban

Tel-Aviv, március 25. Március 5-én Tel-Avivban a palesztinai városok és kolóniák rabbijai és hitközségi előljárai, továbbá a Somre Sabbath szervezetek képviselői konferenciát tartottak, hogy megvitassák a szombati szentség Palesztinában való terjesztésének és megszilárdításának új útjait. A konferencia főbb szónokai Uziel főrabbi Tel-Avivban és Margolin rabbi (Chicago) számos javaslatot terjesztettek a konferencia elé. Ezek között különös lelkesedéssel fogadták azokat, amelyekben felhívják a háztulajdonosokat és gyárosokat, hogy szerződéssel biztosítsák ama jogukat, hogy a náluk bérbevett üzleti, vagy műhely célokat szolgáló helyiségekben nem fognak dolgozni. Felhívást intéztek továbbá a politikai és gazdasági szervezetekhez, hogy hatás körükben ne tőrjék a szombati megszegését. A konferencia ezenkívül elvárja a kormánytól, hogy Erec-Jiszraelban respektálni fogja a szombati munkaszünetet.

A konferencia ártírt a Somre Sabbosz berlin világszövetség végrehajtóbizottságának és közölte a konferencia következő határozatát: „A konferencia a Somre Sabbosz világszövetség működése iránt nagyrabecsülésének és csodálkozásának ad kifejezést. Halálával gondolkodunk a lépésekre, amiket a Szövetség a szombati megtartása és megszentelése tekintetében vállalt. Ekövetkezve érzim magát a szövetséggel szemben, amelyet arra kér, hogy továbbra is dolgozzon töretlen energiával a szombati szentségért, hogy a Somre Sabbos szövetség a zsidó nép áldásává váljék”.

A berlini Somre Sabbos központ elhatározta, hogy a munkát kettőzött erővel folytatja és újabb helyi csoportokat fog létesíteni. Ujabbban Emden és Wiesbaden városokban létesültek Somre Sabbos egyesületek.

Husvétii fűszer áruk,
narancs és citrom kap-
ható engros
LÉB FIVÉREK
cégnél CLUJ Telefon 471.

Agyakorló orvos kézikönyvei

Dr. Berceller László: Tápserhatástan 75 lei
Dr. Masberger Sándor: Tüdőbaj 116— lei.
Dr. Lenk—Dr. Markovics: Röntgenterápia 83 lei.
Dr. Roth Miklós: Báro id, Korányi Frigyes életrajza 272 lei.

Részletre szállítja:

LEPAGE, Cluj

Utánvét 246 lei, havonta 100 lei.

! „TSUVÁTÉNU”!

Nézzé meg Palesztina kolonizációs térképét! Alig egy pár fekete föld; ez a zsidó birtok, melynek megvásárlásához 50 év kellett. A zsidóság helyzete, nem engedi meg ezt a lüktősen lassu tempót.

ooo Gyűjtsön össze egy dunamot róshásánál! ooo

! „A mi válaszunk”!

Elte

Nem

Cluj-Ko
Kelet tud
csendesség
gyilkosság
kossági b
napi eser
roppant b
téllyel bo
lunk szen
Az elm
sértelenül
Matei M
különös
megöletés
és 9 óra l
életveszély
höz, majd
ták. Bal
közül esol
vizsgálat
hogy a ké
csétlen en
bordái köz
rendőrség
hallgatták
már csak
haláltól. A
elfuló har

A napi
gyár utcá
Zsuzsával,
le alatt es
utjukat. A
a felesége
felesége se
len támad
rántott elő
Matei Mi
előtt is me
órákban az
maságába
kihallgatta
leségét. Őt
mása pont
gyilkolt el

A kolozs
gel karölt
ditott meg
kerítése é
cesszus irá
Ötvös Zsuz
ismeretlen
szu hónap
zegek leg
re, a nyom
re. A külö
homályos
és decemb
nyomozás.
Követett h
mas dosszi
tették a ha
Az általa
ból a feled
komplikált
meggyilkol
magányosa
jait az Ari
ban lévő s
tizenegy év
lyal. Miala
lakói napir
kosság fele
rejtegetett
lahányssor
előtt a hal
arcu ember

Az utóbb
színe kerü
lálának üg
alatti ház
gyilkosság
gyanuokok
rogásából,
rendőri köz
leanu detek
gyanu fona
pokban vár
zettek a re
tetlen bizo
lyek egyre
köré fonták

Az utóbbi
mos kihall
öntetűen Ö
lett tanusk
kant gyill
Molnár Reg

Eltemetettnek hitt, rejtélyes bűnügy szálaít bogozta ki a kolozsvári rendőrség

Nem az „ismeretlen támadó”, hanem saját felesége ölte meg Matei Mihályt. Ma délben letartóztatták Ötvös Zsuzsát a gyilkos asszonyt, aki egyetlen kézzel sebezte férjét

Cluj-Kolozsvár, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Alig hogy elcsendesedtek a Magyar-utcai borzalmas gyilkosság fölötti hullámok, újabb gyilkossági bűnügyet vetettek felszínre a napi események. Ez alkalommal egy roppant bonyolult és ködfátyolos rejtéllyel borított gyilkosság ügyével állunk szemben.

Az elmúlt év bűnkronikájának kétségtelenül kiemelkedő fejezetét képezi Matei Mihály kolozsvári napzamos különös körülmények között történt megölése. Szeptember 19-én este 8 és 9 óra között történt. Matei Mihályt életveszélyes szurási sebbel a mentőkhoz, majd onnan a klinikára szállították. Bal karjából és bal oldali bordái között esobogott a vérpatak. Az orvosi vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy a kés felülről esott le a szerencsétlen emberre és balkarján keresztül bordái közé furdott. Másnap reggel a rendőrség és az ügyészség közegei kihallgatták Matei Mihályt, akit akkor már csak rövid órák választottak el a haláltól. A halálos sebből vérző ember elfúló hangon mondotta el vallomását.

Az ismeretlen támadó

A napi munkából hazatérve, az Ecetgyár utcában haladt feleségével, Ötvös Zsuzsával, amikor az esti sötétség lepke alatt egy ismeretlen ember állta el útjukat. Az ismeretlen ember rárontott a feleségére, majd amikor Matei Mihály felesége segítségére sietett, az ismeretlen támadó hirtelen lendülettel kést rántott elő és súlyos sebet ejtett rajta. Matei Mihály a klinikán személyzete előtt is megismételte vallomását, a déli északban azonban szava már a halál némaságába halkultak el. A hatóságok kihallgatták a szerencsétlen ember feleségét, Ötvös Zsuzsát is, akinek vallomása pontról-pontra megegyezett a meggyilkolt elbeszéléssel.

A „titkos” támadó nincs sehol...

A kolozsvári rendőrség, az ügyészséggel karöltve széleskörű nyomozást indított meg az ismeretlen tettes kézrekerítése érdekében. A nyomozási processzus irányvonala, a meggyilkolt és Ötvös Zsuzsa vallomásából kiindulva az ismeretlen támadó felé terelődött. Hosszú hónapok teltek el, de a rendőri közegek legnagyobb erőfeszítése ellenére, a nyomozás nem vezetett eredményre. A különböző tanu-vallomások és a homályos nyomok utvesztőjében a múlt év decemberében holtpontra jutott a nyomozás. Az ismeretlen tettes által elkövetett halált okozó testisértes hatalmas dossziéra dagadt bűnügyét ad acta tették a hatóságok.

Az általános érdeklődés homlokteréből a feledés sűrű homályába tűnt el a komplikált bűnügy. Ötvös Zsuzsa, a meggyilkolt törvénytelen házastársa magányosan és zavartalanul élte napjait az Árpád-utca 55. szám alatti házában lévő szerény lakásban, amelyben tizenegy évig élt együtt Matei Mihályval. Mialatt a hatóságok és a környék lakói napirendre tértek a rejtélyes gyilkosság felett, Ötvös Zsuzsa sötét titkot rejtgetett magában s összerendezte, valahányszor felajzolódtak lelki szemei előtt a halálos sebtől vérző, viaszszárga arcu ember alakjának konturjai.

A váratlan fordulat

Az utóbbi hetekben váratlanul felszínre került Matei Mihály különös halálának ügye. Az Árpád-utca 55. szám alatti ház lakói újra firtatni kezdték a gyilkosság rejtélyét. Figyelemre méltó gyanúok bontakoztak ki a lakók suttogásaiból, amelyek magukra vonták a rendőri közegek érdeklődését is. Moholeanu detektív észrevétlenül követte a gyanu fonalát, amelyek az utóbbi napokban váratlanul biztos nyomra vezettek a rendőri közegeket. Megdönthetetlen bizonyítékok bukkantak fel, amelyek egyre erőteljesebben Ötvös Zsuzsa köré fonták a férjölési vádat.

A koronatanu vallomása

Az utóbbi napokban egymás után számos kihallgatás történt, amelyek egyöntetűen Ötvös Zsuzsa bűnössége mellett tanuskodtak. Az újra felszínre bukkant gyilkossági ügy koronatanuja Molnár Regina volt, aki időközben Al-

sózsuk községbe költözött. A mult csütörtökön Alsózsukra szállott ki Draghiciu rendőrigazgató Moholeanu detektív kíséretében, ahol kihallgatták Molnár Reginát, aki a kritikus estét az Árpád-utca 55. számú házban töltötte. Molnár Regina vallomása teljes világosságot derített a bűntény bonyolult rejtélyére. Elmondotta, hogy az említett ház udvarában dolgozott, amikor hirtelen jajveszékelt és vérző sebbel az udvarra rohant Matei Mihály és hörgő hangon sikoltozta:

— Megszurt a feleségem.

A következő pillanatban Vig Márián, a ház egyik lakója lépett ki Matei Mihályék lakásából és lihegve kiabálta:

— A mentőkért.

Vig Máriánt is kihallgatták. Elmondotta, hogy amikor belépett Matei Mihályék szobájába, a házaspár között hangos civódás dult valami 450 lej körül. Már akkor esobogott a vár Matei

Mihály testéből. Amikor ezt látta, Ötvös Zsuzsához szökött:

— Mit csináltál a férjeddél?

Ötvös Zsuzsa rendkívül izgatott volt és kitért a kérdés elől. A következő pillanatban rohant ki Matei Mihály az udvarra.

Derült égből villám...

A folyamatban lévő vizsgálatról Ötvös Zsuzsánna mitem tudott. Abban a biztos hiedelemben élt, hogy már mindenki elfelejtette férje különös halálát, nyugodtan arusította portékáját a Széchenyi-téri piacon. Déli tizenkettőt ütött a toronyóra, amikor megjelentek a rendőri közegek Ötvös Zsuzsa Széchenyi-téri bódéja előtt. A bűnös nő arcáról hirtelen elfillant minden pir és halálsápadtan fogadta a letartóztatását.

Ötvös Zsuzsát a rendőrségre kísérték, ahol Draghiciu rendőrigazgató irányítása mellett nyomban kihallgatták. Eleinte tagadott, amikor azonban eléje

tárták a döntő bizonyítékokat, megtörtén és el-eleskölő hangon könnyhul-latás mellett megkezdte beismerő vallomását. Remegő gesztusokkal beszélt és szinte megrázó erővel adta elő a vé-

A tragikus 450 lej

Eeste nyolc óra volt. Árpád-utca 55. szám alatti lakásukban ült Matei Mihály és felesége. Az asszony egy magassabb széken, férje pedig egy kisebb zsámolyon ült. Az asszony jobb kezében kenyérvágó kés, balkezeében pedig egy vekni volt. Heves szövaltság keletkezett Matei Mihály és Ötvös Zsuzsa között. 450 leiről volt szó, amelyet a meggyilkolt felesége gondjaira bízott. Az asszony vallomása szerint férje pofon-ütötte őt, mire a szerencsétlen kenyérvágó-késsel egy öntudatlan pillanatban megszurta férjét.

Mielőtt megérkeztek a mentők a házaspár és a szemtanuk megállapodtak abban a történetben, amelyet Matei Mihály vallomásában elmondott, nehogy bűnüggyé fajuljon a kézzurás, amelynek életveszélyes voltában senki sem hitt. Így terelődött téves utra a nyomozás.

Ötvös Zsuzsát az aktákkal együtt átadták a kolozsvári ügyészségnek.

(d. h.)

Nagytakarításra készül a kormány az állami hivatalokban

Csak a becsületes tisztviselőket tartják meg a korrupciókat szélnék eresztik — ígérte Costachescu — a nemzeti parasztpárt jasi kongresszusán

Bucuresti-Bukarest, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt jasi szervezete tegnap délután ülést tartott, amelyen Costachescu közoktatásügyi miniszter, a szervezet elnöke, expozét tartott a politikai helyzetről. Costachescu mindenekelőtt is a választások eredményével foglakozott, rámutatva arra, hogy a városi tanács-választások során a küzdelem utolsó etapját is megnyerte a kormány. A proporcionalis választási rendszer lehetővé tette az ellenzéki pártoknak, hogy beküdjék képviselőiket a városi

tanácsba. Bizonyos, hogy egyes helyeken a kormány vesztett népszerűségéből, a harcban azonban a győzelem fontos és nem a hősi halottak száma.

Costachescu ezután a közigazgatási viszonyokkal foglakozott, és kijelentette, hogy a kormány nagy tisztogatást fog rendezni az állami hivatalokban, csak a becsületes tisztviselőket tartva meg. A közoktatásügyi miniszter megcáfolta a kormány lemondásáról terjesztett híreket és rámutatott arra, hogy a kormány ma erősebb mint valaha. A kormány el van határozva arra, hogy

az összes intézkedéseket megtegye a helyzet megvitatása érdekében. A liberálisok által bevezetett alarmizmus következtében a kormány kénytelen volt kétségtelenül igen szigorú törvényt hozni, ez azonban meg fogja adni a lehetőséget, hogy a jövőben elbánjanak mindazokkal, akik az ország nyugalmának és hitelének megrottására törekednek. Costachescu végül Abersescu tábornak akciójával foglakozott, kijelentve, hogy ez az akció nevetéses és már eleve csufos kudarera van ítélve.

Olaszország költségvetésének több mint a negyedrészt hadifelszerelésre fordítja

Franciaország és Jugoszlávia készülődéseivel indokolja Olaszország az óriási méretű hadügyi büdzsét. Mit költ Olaszország és mit költ Franciaország hadseregére

Róma, március 25. A fascista parlament három hét óta a hadügyi és lég-hajózásiügyi minisztérium költségvetési javaslatával foglakozik és a fascista képviselők óriási tetszéssel honorálták mind a két miniszter expozéját. A széles mederben megindult költségvetési vita pregnánsan domborította ki, hogy Olaszország milyen óriási erőfeszítéseket tesz, hogy szükreszábot eszközeivel ne maradjon két szomszédjának, Franciaországnak és Jugoszláviának hadifelszerelési programja mögött. Nem kevesebb, mint ötmilliárd lírát, vagyis több mint 27 százalékát egész költségvetésnek hadifelszerelési célokra fordítja Itália.

Ebből az óriási összegből a hadsereg-re 2 milliárd 800 millió, a flottára 1 milliárd 400 millió, a légiflottára pedig 750 millió líra esik. Amíg a légiflottára előirányzott kiadások nem haladják meg a költségvetés tavalyi adatait, addig a szárazföldi hadsereg és a tengerészlet költségeit 400 millió lírával emelték fel, amely összegből egyegyed milliórd többlet esik a tengerészetre. Ugy a két miniszter expozéja, valamint a parlament elé terjesztett költségvetési tervezet sűrűn hivatkozik a két szomszédos állam felszerelési programjára s parlamenti debatta során Franciaországot és Jugoszláviát még a miniszteri padból is nyíltan támadták. A költségvetési tervezet, amely szintén párhuzamot von Olaszország és Franciaország, illetve Jugoszlávia hadügyi költségvetése között. Franciaországot azzal vádolja, hogy a béke nevében határai megvédése ürügye alatt olyan előkészületeket tesz, amelyek messze meghaladják azokat a védelmi intézkedése-

ket, amelyekre a francia határ védelme érdekében tényleg szükség van.

A költségvetési tervezet elmondja azt, hogy Franciaország határainak védelmére és csapattesteinek képzésére 1930-32. évekre nem kevesebb, mint 3 milliárd 800 millió frankot tart rendelkezésre, míg Olaszország erre a célra évente mindössze 192 millió lírát tud költeni. Azonkívül az olasz szárazföldi hadsereg 2 milliárd 800 millió lírát kitevő költségvetéséből 271 milliót nyugdíjra, 468 milliót pedig a belügyminiszter hatásköre alá rendelt és a rendőrség megerősítésére szolgáló karrabinerek költségeire fordítanak. Hyeformán az olasz szárazföldi hadseregére mindössze 1 milliárd 910 millió líra marad, míg Franciaország nem kevesebb, mint 4 milliárd 610 millió frankot költ ugyanerre a célra. Az 1926-ban megszavazott másfélévi katonai szolgálatot előiró törvény szerint az olasz hadsereg ma 260 ezer emberből kellene álljon. A költségvetésben előirányzott összeg azonban csak 220 ezer főnyi hadsereg fegyverben tartását engedi meg a hadügyminiszternek. Franciaország ezzel szemben évenként 205 ezer ujoncot hív fegyverbe és 19 ezer aktív tiszttel valamint 130 ezer továbbszolgáló hivatásos altiszttel rendelkezik. Olaszország mindazonáltal azt hiszi, hogy ezt a francia főlényt a milícia (mintegy 700 ezer ember), valamint a fascista ifjusági szervezetek katonai alakulatainak segítségével nemcsak ki tudja egyenliteni, de felül is tudja mulni, úgy hogy az olasz hadsereg nem marad a világ egyetlen szárazföldi hadserege mellett sem.

Ugyanebben a harcias militarista

szellemben indokolta meg Balbo lég-hajózási miniszter is költségvetési javaslatát, aki szintén a franciaországi légi flotta számadataival kívánta bizonyítani, hogy mennyire szüksége van Olaszországnak légi flottájára további kiépítésére.

Zsidómentes zsidóosztály a lengyel kultuszminisztériumban

Varsó, március 25. Közölte az „Uj Kelet”, hogy a lengyel kultuszminisztériumban zsidó-osztályt állítottak fel. Ebben az osztályban Adelberg zsidó referens dolgozott, mellette pedig egy zsidó segéderő, Chardarkow asszony volt alkalmazva, titkárnői minőségben. Adelbergnek ismeretesen el kellett hagyania helyét és akkor Chardarkow asszony mint egyetlen zsidó dolgozott azon az osztályon. Chardarkow asszonyt azonban az utóbbi időben a kultuszminisztérium egy másik osztályába helyezték át, úgy, hogy a zsidó osztály most teljesen zsidómentes. A lengyel parlamentben a zsidó képviselők az utóbbi napokban panaszt emeltek amiatt, hogy a zsidó vallás és kultur-ügyeket a minisztériumban nemzsidók kezelik.

A lengyel kormány azonban mindaddig, amíg a parlamenti munkát nem biztosítja, nem tett ígéretet arra, hogy a zsidó osztályban zsidókat is alkalmazzon. Mihelyt azonban a munka folyamata biztosra lesz, a zsidó osztályon ismét zsidó nemzetiségűek fognak dolgozni.

kapják kisebbségi...
nkívül kihangszo-
oknak joguk van
macedón-bulgárok

beszélt Pashuhov
hozzátette, hogy
nem vállalhat
yen a jugoszláv-

on eseményekkel
desen foglalkozni

erenciát tar-
Sabbos
yban

Március 5-én
inai városok és
községi előjárói.

bath szervezetek
tartottak, hogy
ombati szentség
terjesztésének és
utjait. A konfe-
ziel főrabbi Tel-
rabbi (Chicago)

esztettek a kont-
t különös lelke-
tt, amelyekben
osokat és gyá-
ással biztositák
nukul bérbevett
élokot szolgáló
gnak dolgozni.

bbá a politikai
khez, hogy hatás
szombat megsze-
zenkívül elvárja
Erec-Jisraaelban
ombati munka-

Somre Sabbosz
égrehajóztott-
ferenciai követ-
konferencia a
vetség működése
ek és esodálko-
Halával gondol-
ket a Szövetség
s megszentelése
kötelezve érzi
emben, amelyet
a is dolgozzon
zombai szentsé-
abbos szövetség
ljké.

is központ elha-
t kétözött erő-
lyi csoportokat
Emden és Vies-
esültek Somre

er áruk,
om kap-
ros
ÉREK
fon 471.

kézikönyvei
erhatástan 75 lei
őbbaj 116— lei.
Röntgenterápia
Báró id. Korányi
272 lei.

litja:
Cluj
ta 100 lei,

nk”!

nk”!

nk”!

nk”!

nk”!

nk”!

nk”!

nk”!

Anyák! HÖFER hintőpor, crém, szappan a gyermek fejlődését is elősegíti.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és banság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strada Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

Uj hírek a jeruzsálemi Zsidó Nemzeti könyvtárról

E napokban jelent meg a jeruzsálemi Zsidó Egyetemi és Nemzeti könyvtárnak „Kirjat Széfer” című kitünő revüje, amelyből megtudjuk, hogy a zsidó ságnak ezen közszeretnek örvendő intézménye — a Zsidó Egyetemi és Nemzeti Könyvtár — végre a saját és méltó otthonába költözött. A könyvtár, amely ma már 214.649 kötetet foglal magában, mindeddig bérelt helyiségekben volt kénytelen meghuzódni, amely körülmény sok szempontból nem volt megfelelő. Elsősorban helyszüke miatt lehetetlen volt az összes beérkezett könyvet megvizsgálni, a katalógusba felvenni és megfelelően elhelyezni, továbbá hiányoztak mindama modern berendezések és eszközök, amelyekkel ma már minden modern könyvtár fel van szerelve. Ez annál kínosabban vált érezhetővé, mivel a jeruzsálemi könyvtárt aránylag több olvasó keresi fel, mint a világ bármely más könyvtárát.

Most végre átköltözhetett a könyvtár a várva-várt saját otthonába. A remek épületnek Wolfsohn-ház a neve, mert Herzl utódjának, Wolfsohnnak a hagyatékából épült. Más népek és felekezetek már rég igyekeztek Jeruzsálemben oly pompás épületeket emelni, a melyekre az illető nép és vallás hívei büszkeséggel tekintettek fel, a zsidóság azonban csak most sikerült az első ily monumentális épületet tető alá hozni. A hatalmas Wolfsohn-ház a Cofim-hegy tetején épült és róla gyönyörű kilátás nyílik egész Jeruzsálemlre. Az épület oly szép és monumentális, hogy méltó szimbólumát képezheti azon nagy kulturmunkának, amelyet a zsidóság Palesztinában végez.

Az épület eddig 50.000 font sterlinget emésztett fel. Magába foglal egy óriási olvasótermet, külön nagy olvasótermet újságolvasók számára, ismét külön olvasóterem áll a kéziratolvasók rendelkezésére, továbbá külön terem a bibliográfiával foglalkozók számára, végre pedig egy óriási termet rezerváltak a különféle könyvkiváltások számára. A kéziratokat külön ezen célra épített és berendezett három tűzálló teremben őrzik, a többi könyvek számára pedig annyi termet rezerváltak, hogy egy jó ideig nyugodtan állhatnak a könyvtár rohamos fejlődésének elébe. Az óriási könyvtárszobák egymással és a könyvtárnak kölcsönző osztályával lift és telefon összeköttetésben állnak. Igen sok termet vett igénybe a személyzet elhelyezése is és az egész épület oly harmonikus képet nyújt a szemlélőnek, amelyet nem könnyen fognak, különösen az idegenek, elfelejteni.

Azon tény, hogy a Wolfsohn-ház elkészült és rendeltetésének átadott, nagy örömmel töltötte el mindazon egyesületeket, amelyek a világ minden zsidó lakta vidékén alakultak azon célból, hogy a jeruzsálemi Zsidó Egyetemi és Nemzeti Könyvtár számára értékes könyveket és folyóiratokat gyűjtsenek és újult erővel és ambícióval fogtak a munkához. Elsősorban átszállították Berlinből Jeruzsálembé Wolfsohnnak híres irattárát, amelyet dr. Robinsohn rendezett el és amely a cionizmus történetére nézve fölötté értékes dokumentumokat foglal magában, mert hiszen Wolfsohn közvetlen utódja volt Herzlnek. Ezen értékes irattár volt Herzl rendelkezésére áll a kutatóknak, akik azt csakhamar ki fogják aknázni. — Ugyancsak az új épületben helyezték el a nyári, palesztinai ördöklés alkalmával oly tragikusan elhunyt fiatal bibliográfusnak, M. Weinernek 563 kötetből álló könyvtárát is, amelyet az elhunyt a zsidó egyetemi könyvtárra testált.

Nagy könyvküldemények érkeztek újabban Koppenhágából és Rigából is, ahol a gyűjtés nagy intenzitással folyik még számtalan privát egyéntől, mert a jeruzsálemi Zsidó Egyetemi és Nemzeti Könyvtár azon zsidó alkotások közé tartozik, amely az egész világon, zsidók és nemzsidóknál egyaránt, a legnagyobb szimpátiának örvend.

F. L.

Hirdessen az Uj Keletben

Brailában összeomlott egy cementgyár számos munkást temetve maga alá

Bucaresti Bukarest, március 25. (Az Uj Kelet tud.) Braila városában ma délelőtti borzalmas szerencsétlenség történt. Egy nagy cementgyár tetőzete és falai váratlanul összeomlottak, maguk alá temetve számos munkást. A mentési munkálatok rendkívül nehezen haladnak előre, mert hiányoznak a szükséges technikai eszközök. A gyár igazgatója nem tud pontos felvilágosítást adni arra vonatkozólag, hogy a szerencsétlenség pillanatában hány munkás tartózkodott a gyár épületében. Telje-

sen bizonyos azonban, hogy a munkások között igen nagy a halottak száma. A beomlott gyárépületet ma délelőtti és délutáni kétségbeesett hozzátartozók tömege és több száz kíváncsi vette körül. A hozzátartozók kétségbeesetten és jajveszékelve várják a mentési munkálatok eredményét. Eddig két borzalmasan összeroncsolt munkás holttestét sikerült kihuzni a romok alól. A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelőség.

Junius 8-ikán ünneplik meg a kolozsvári román egyetem tízéves fennállását

Cluj-Kolozsvár, március 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ebben az esztendőben lesz tíz éve annak, hogy a kolozsvári Ferdinand király egyetemén kezdetét vette a románnyelvű oktatás. Az évfordulót az egyetem tanácsa nagy ünnepek keretében akarja megünnepelni, amelyre meghívta a külföldi egyetemek reprezentánsait is. Az ünnepeket a román pünkösöd vasárnapján, június 8-án, valamint 9-én fogják megtartani és azokon résztvesznek a királyi család tagjai, a régens tanács, a kormány képviselői, az összes politikai pártok delegátusai, valamint a Consiliul Dirigent volt aktív miniszterei és államtitkárai.

— Szezonzáró estélyt rendez a Haggibbor. A kolozsvári Haggibbor sportegylet, amelynek egy sport-, mint társadalmi rendezvényei a legelőnyösebben ismertek a közönség előtt, március 29-én, szombaton este szezonzáró estélyt rendez a Palace-kávéház helyiségeiben. Az estély tagtörzse jelleggel bír, a résztvevők belépődíjat nem fizetnek, hanem tagul lépnek be az egyesületbe.

Vese-, hólyag-, prostatabetegség részére a legképeztebben berendezett gyógyintézet a Park Szanatórium (Budapest, VI. Aréna ut 84.). Méréskelt ápolási díjak napi 10 pengőtől.

— Krumplimúzeum Varsóban. Varsóból jelentik: Dr. Golschevsky, nemrég elhunyt varsói orvos Varsó városának hagyományozta egyedülálló gyűjteményét, amelyben az egész világ jóformán valamennyi krumplifajtája képviselve van. Az orvos egészen külön metódust talált ki a burgonyák konzerválására. A gyűjtemény legkisebb darabja öt grammot, a legnagyobb pedig három kilogrammot nyom.

— Nem igazak a bécsi Hermann Pollák-cég válságáról kolportált hírek. Néhány nappal ezelőtt bejárta az európai sajtót a hír, hogy Pollák von Parnegg bécsi nagyiparos öngyilkosságával kapcsolatban a világhírű Hermann Pollák-cég is anyagi nehézségek közé jutott. Megbízható helyről most arról értesülünk, hogy ez a hír korántsem felel meg a valóságnak, mert a Hermann Pollák-cég nemzetközi relációinak is előkelő pozíciója az utóbbi időkben nemcsak hogy nem rendült meg, de jelentősen megszilárdult. Pollák von Parnegg öngyilkossága semmi közvetlen kapcsolatban nincsen a Hermann Pollák-cég helyzetével.

— A magyar konzervatórium növendékhangversenye. Hétfőn este tartotta meg a magyar konzervatórium ezidei növendékhangversenyét a román. kath. gimnázium dísztermében. A nívós műsor keretében alkalmunk nyílt megis-

merni egy néhány igen tehetséges fiatal növendéket, akiket, remélhetőleg, fejlődésük további etapjain is hallani fogunk a koncert-dobogón. Általános feltűnést keltett a kiváló pedagógusnak, Salamon Etelkának egyik legmuzikálisabb növendéke: Czerjék Ilonka, aki Mozart F-dur szonátáját interpretálta megjelölő készséggel. Nem kevésbé figyelemreméltó Barys Elza és Papp József Mozart- és Szeremi-produkciója. A zongoristák közül főleg Schönfeld Hedviget és Leitner Verát kell kiemelni, mindketten a kitünő Zsemberi Elvira tanítványai. Az énekszámok közül Traurig Gizi könnyen ivelő szopránjával aratott megérdemelt sikert. A zongorakíséretet Kouba Paula és Salamon Klára látták el.

Evtizedekig gyöngöcsontú gyermekeknek csukamájolajat adtak. Manapság a szülők gyermekeiknek kellemes ízű, poralaku Jemaltot adnak. Egy doboz ára 77 lej.

— VASÁRNAP HAGGIBBOR — KAC bajnoki mérkőzés lesz. Az egyesület ezúton kéri fel Löbl Lajost a mérkőzésen való megjelenésre.

— Eljegyzések. Karpf Rózsit Mediasról eljegyezte Horovitz Abraham Brasóból. (Mindem külön értesítés helyett.) Stern Deszó Oradea és Pollák Irma Valea lui Mihai jegyesek.

Rosner Malvinkát Szászvárosról eljegyezte Izrael Ármin Bucurestiből.

— Felix M. Warburg kitüntetés. Newyorkból jelentik: A „Better Times” című lap igazgatója máris régebben alapított Newyork városánál, a melyből évről-évre arany plakettet adnak azoknak, akik a város körül rendkívüli érdemeket szereztek maguknak. Ezt az ermet ezidén Felix M. Warburgnak, a nagy zsidó emberbarátnak ajándékozták. Az érmevel kapcsolatos diplomában Warburgot igaz filantropnak, a művészet lelkes támogatójának jellemzik és olyan polgárnak, akinek emberszeretete határtalan.

— Dr. Balázs Endre előadása a Zsidó Joghallgatók Körében. A Kolozsvári Zsidó Joghallgatók Köre ezúton értesíti tagjait, hogy folyó hó 27-én, csütörtökön este fél kilenc órai kezdettel a Kolozsvári Zsidó Diákmenza kistermében dr. Balázs Endre folytatni fogja a tealkönyvi jogról szóló előadását. Pontos megjelenést kér a Vezetőség.

— Az elkéseredett anya lelőtte fia orvosát. Párisból jelentik: Monaco legforgalmasabb utcáján gyilkosság történt. Egy idős hölgy, Madame Calloni revolverrel többször rálőtt dr. Gibellire, aki háziorvosra volt. A háziorvost halálra szállították kórházba. Az orvos hosszu időn át kezelte Calloni asszony fiát, akit meg is operáltak, a műtét azonban rosszul sikerült s a beteg meghalt. A sebész a műtét után azt mondta, hogyha a fiut néhány hónappal előbb hozták volna el, a műtét eredménye biztosan kielégítő lett volna. Az anya emiatt a háziorvost tette felelőssé és nagy kártérítést pert is indított elene. A per lefolyását azonban az asszony ugylátszik már nem tudta megvárni. Tegnap délben a Boulevard du Prince Pierren megleste rendelője előtt az orvost. Amikor dr. Gibelli kijött a házból, az asszony előrántotta revolverét és három lövéssel leterítette.

— A Palesztinahivatal közleményei. Az Erdélyrészi Palesztinabizottság legközelebbi ülése folyó hó 27-én, csütörtökön este fél 9 órakor kezdődik a Kereka Hajszod helyiségében. Pontos megjelenést kérünk.

— Kobramérgek teát adott a vendégeink. Newyorkból jelentik: Colombóban különös szerencsétlenségre került sor néhány nappal ezelőtt. Egy teaház tulajdonosa este vizet készített a teáüstbe másnapra. Az éjszaka folyamán egy mérges kobragyógó kuszott be az üstbe és belefut a vízbe. A mit sem sejtő tulajdonos reggel felforralta a teavizet és a három első vendég ebből a teából kapott, amelyben a kobra is megfőtt. Mind a hárman néhány óra múlva borzalmas kínok közt meghaltak. A tulajdonos csak későn vette észre az üst fenekén a kimúlt állapotot.

— Még mindig válságos helyzetben van az Oceania német gőzös. Athénből jelentik: A zátonyra futott Oceania német gőzösről érkezett hírek szerint a hajó még mindig válságos helyzetben van. Két török hajó a német gőzös segítségére sietett s utasainak egy részét a hajókra már át is szállították. Az utasokat egyelőre Konstantinápolyba viszik.

— Menzaestély Szamosujváron. Folyó hó 29-én, szombaton este nagyszabású műsoros estélyt rendez a Kolozsvári Diákmenza Szamosujváron. Az estélyt irányítja Kolozsváron, mint Szamosujváron és környékén egyaránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg és értesüléseink szerint a kolozsvári diákmenza tagjain kívül a kolozsvári ifjúság is szép számban fog lerálandulni a szamosujvári menzaestére. A műsor előreláthatólag igen magas nívójú lesz. A kolozsvári diákmenza kitünő műkedvelő gárdája színdarabokkal, ének-, zene- és táncszámokkal teszi élvezetessé az estély műsorát. A műsor után tánc következik, amelynek keretében szépségverseny, serpentesata és tombolajátékok kerülnek lebonyolításra. Az estély előkészítésében a szamosujvári lelkes Avivák fejtenek ki páratlan agilitást és minden jel arra mutat, hogy a szombati esti menzaestély felejthetetlen eseménye lesz a szamosujvári zsidó társadalmi életnek.

— Februárban 1683 halálos ítéletet erősítették meg Ukrajnában. Londonból jelentik: A Morningpost szerint az ukrainai szovjet felsőbírósa február hónapban 1683 halálos ítéletet erősített meg. Az elítéltek legnagyobb része földműves, akik birtokaik elvételénél ellene szegültek a szovjethatóságok intézkedéseinek.

— Tűzkatasztrófa Newyork egyik déli kerületében. Newyorkból jelentik: Egyik déli kerületben egy többemeletes ház égésénél 7 ember életét veszítette. Mintegy harminc lakót füstmérgezéssel súlyos állapotban kórházba szállítottak. A tűzkatasztrófát vigyázatlanság okozta.

— Nanking közelében óriási rádióleadóállomást épített a kínai kormány. Londonból jelentik: A Times nankingi tudósítójának jelentése szerint a kínai kormány szerződést kötött a német Telefunken társasággal egy igen nagy hatóerejű, modern rádióleadóállomás megépítésére. A leadóállomás Nanking közelében állítják fel. Közlebről kínai mérnökök utaznak Németországba, hogy a német leadótársaságok technikai berendezéseit és a rádióprogramokat tanulmányozzák.

Látogató művész

Kora tavasz. Ilya, aki, ródlí, bad sportok: te árnyékát veti amit ösztöl tav badban is lehe mai fiatalos üzi az egyetlen melynek mode művészet a ne Mint minden hogyan edzik kat. örzik meg kor gyermekei delután 4-ko középpontjában szám alatti te

Mosolygó fia gas, napos, na emeleti terem dulat-művészn szerzett díjai. merünk. A fia tart, görög ch fiatal asszony rult arca, es man figyeli ve a szemek is testet-lelket itait. Közben kiterjed figye latok, vidám, gül modern z letti szép ritm ben egy elme vettem, hogy a

Kopogtatna fél — 6 éves g ti „Anci néni hogy segíték hosnikba, hog megkeddhessé ténik. Jancsi-ficska, Szusz Brigitte, egy a drága kis c Lacica, Adam mind-mind eg örömmel vesz ragyogó arca sággal játszá anélkül, hog minden egyes de rendszeres legkedvesebb üzik, mert hi jaik lendítés a különböző a gyermekjáték zésekkel min legsebb celt és nekik észcú korai ifjú higenikus t

A gyermek szabad akara élik magukat örömmel egy szeket, óriási uj tornajáté muszérékük, fejlődik a gyors és lass rettel való s rajt ideáik fel, végül legkedvesebb etik csengő mozdulatokk Az óranak v ébredek.

Deveseri egy kis szab mondja, hog nak is a mu egy kicsit, y linát tartani gyermekekne tem, melyet a biztos irán nyeket hozt is képzeltem ézik, hogy egy szigoru kintet tolen tudom, hog eredmények „Felnőtt t nyire hónap gyelni. — a dulatok köz nak. A hiv tokban torn lesznek, tu szonyok me nek. Ora ják a term nem változ tása alatt u nának és ó való lemos szinte újból statálják e

SPORT

**Látogatás egy mozgás-
művészeti iskolában**

Kora tavasz. A téli sportok: korcsolya, szi, rödi, már a múlté, a nyári szabad sportok: tennisz, uszás még csak az arányukat veti maga elé. Az egyetlen, amit osztól tavaszig, sőt nyáron a szabadban is lehet folytatni, a torna. A mai fiatalok ilyenkor fokozottabban izul az egyetlen üdítő, frissítő sportot, amelynek modern formájában mozgás-
művészet a neve.

Mint minden nőt, engem is érdekelt hogyan edzik magukat, erősítik izmaikat, őrzik meg mozgékonyágukat a mai kor gyermekei és ezért egy csütörtök délután 4-kor bekopogtattam a város központjában fekvő Karolina-tér 5. szám alatti terebe.

Mosolygó fiatal leány enged be a tágas, napos, nagy szőnyegekkel borított emeleti terebe, Deveseri Anci mozgás-
művésznő, akit már a tenniszben szerzett díjai, bajnokságai révén is ismerünk. A fiatal tanárno éppen órát tart, görög chitonban van egy csoport fiatal asszony és leány tricotban, kipirult arcú, csillogó szemekkel, vidáman figyelik vezényszavait, csinálja vele a szemnek is kedves látványt nyújtó, testet-leket üdítő hajlékony mozdulatait. Közben mindegyik tanítványára kiterjed figyelme. A változatos gyakorlatok, vidám, szabad mozdulatok és végül modern zongorakompozíciók mellett szép ritmiku tornatanc szemléletben úgy elmerültem, hogy észre sem vettem, hogy az óra letelt.

Kopogtatnak. Jön az új csoport, 3 és fél — 6 éves gyermekek csapata köszönti „Anci néni”-t. Sürgetik kísérőiket, hogy segítsék őket a tricot-kba, spiehosnikba, hogy a várva-várt torna-órát megkezdhessek. Ez egy-kettőre megtörténik. Janesi és öcsi, két aranyos, okos fiaska, Szuzsi, a bájos kis 5 éves dáma, Brigitte, egy 3 és fél éves baba-szépség, a drága kis csacsógó, gömbölyü szöszeke Laci, Adam és Eva, két kis testvérke, mind-mind egyforma lelkesedéssel és örömmel veszik körül tanárnojuket és ragyogó arcú a legmeghatóbb pontossággal játszik végig az órát, közben anélkül, hogy ok maguk észrevennék, minden egyes izmukat, nem túlfárasztó, de rendszeres módon megmozgatva, a legkedvesebb és legszebb gimnasztikát üzik, mert hisz a szelmalom, amely karjaik lendítésében fokozottan működik, a különböző állatok utánzása, a sok-sok gyermekjáték, lokomotív, ki- és belézésekkel mind-mind a legégszesebb, legszebb célt szolgálják játék alakjában és nekik észrevétlenül: a jövő generáció korai ifjúságában való egészséges, higienikus testi nevelését.

A gyermekek látszólag teljesen saját szabad akaratak szerint dolgoznak, kiélik magukat, azonban egy vezényszóra örömmel egy pillanat alatt padot, torna széket, óriaslabdát stb. helyére rakva, új tornajáték kezdetére figyelnek, ritmusérzékük, zeneérzékük fokozatosan fejlődik a változó: magas és mély, gyors és lassu ritmusra zongora kísérettel való mozdulatok által, már-már saját ideáikat bontogatják, dolgozzák fel, végül bájos gyermekdalocsákra legkedvesebb gyermekmeséinket énekelgetik csengő babahangjukon és kedves mozdulatokkal meg is játszik azokat. Az óranak vége. Mintegy varazslatból ébrednek.

Deveseri Anci felém jön és miután egy kis szabad ideje van most már, elmondja, hogy milyen öröm neki magának is a munkaköre. — „Eleinte féltem egy kicsit, vajjon fogok-e kellő disciplinát tartani, respektust teremteni a gyermekeknel. De a nagy-nagy szeretetem, melyet a gyermekek megéreznek és a biztos irányítás sokkal szebb eredményeket hozott, mint legszebb álmaimban is képzeltem. Hiszen a gyermekek úgy érzik, hogy minden szabad nekik. Soha egy szigoru szó, egy barátságatlan tekintet tölem nem érheti őket. Ma már tudom, hogy ezzel a módszerrel remek eredményeket tudok produkálni.”

„Felnőtt tanítványaim is — kiket többnyire hónapok óta van alkalmam figyelni, — a szabad, lelkes, vidám mozdulatok közben mindig frissebbekké válnak. A hivatalnoknok, kik esti csoportokban tornásznak, munkaképebbekké lesznek, tulkomoly, zárkózt fiatalasszonyok mozgékonyak, beszédesek lesznek. Óra végén vidáman körülugrálják a termet. A nem schematikus, hanem változó, szabad, lelkes mozgás hatása alatt úgy érzik, hogy repülni tudnának és óra végén a nagy spongyával való lemosások és öltözködés közben szinte újból gyermeki vidámsággal konstatálják ezt és mérelik le magukat.

egy em-ben, mint sulyban, boldogan észlelve 2-4 cm. fogyást „csipő”-ben, 2-3 kg. fogyást sulyban. Persze nem mindegyiknek célja a fogyás. A legtöbben csak egyenletesen kidolgozott izmokat, több ellenállóképes-

séget akarnak nyerni, a vérszegények jobb étvágyat és örömeiket találják a szép, természetes tornamozdulatokban és a nyári sportokra akarnak ezzel is jobb startot biztosítani maguknak.” I. M.

KÖZGAZDASÁG

Brailában tovább emelkednek a gabonaárak

Braila, március 25. A gabonaárak tovább emelkednek. A kereslet Brailában és Galacban nagy. A tengeri vagononként 33.250, az árpa 30.500 lej. Az árak nyolc nap alatt huszöt százalékkal emelkedtek. Az eladók ezzel szemben tartózkodók.

Az Adeverul azt írja, hogy nehéz volna most tanácsot adni, vajjon a gazdák eladják-e termékeiket, vagy sem, annyi azonban bizonyos, hogy tiz nappal ezelőtt még egy zsák tengerit sem lehetett volna eladni.

**Az idén 44000 hektár cukor-
répát termelnek Romániában a tavaly 36000 hektár helyett**

A cukor ára változatlan marad
Bucuresti-Bukarest, március 25. A kereskedelmi minisztériumban ülésező cukorbizottság szombaton befejezte tanácskozásait. A bizottsági tárgyalásokon a cukorgyárosok, a cukorrépatermelők, a kereskedelmi, a földművelésügyi minisztériumok és a kereskedelmi kamarák szövetségének megbízottai vettek részt: Szombaton az utolsó bizottsági ülésen írásba foglalták a vegyes bizottság határozatait, mely több pontjában a következőket tartalmazza:

patermelők megbizásából Fritz Konnerth német képviselő vett részt, aki a bizottság határozatairól a következőket mondta nekünk:

— A cukorrépakontingenst fel kellett emelnünk az idén, hogy abban az esetben, ha váratlanul rosszabb volna a termés, ne maradjunk cukor nélkül és ne legyünk a külföldi cukorbehozatalra rászorulva. 44 ezer hektárnyi cukorrépa teljesen fedezi a 12 ezer vagon belöldi cukorfogyasztást, de ha cukorfelesleg lesz és a gyárak a felesleget csak export útján lesznek képesek eladni, akkor a megegyezés szerint aránylagosan leszall a cukorrépa beváltási ára is. A cukor árának leszállítására az idén nem lehet számítani, ez változatlanul maradt.

A németek pléhszindikátust alakítanak. Berlinből jelentik: A németországi pléhgnyárosok Weisbadenben pléhszindikátus megalakításáról tanácskoznak. Eddig sikerült a Wolf, továbbá a Netter et Jacobi és néhány kisebb pléhgnyárost közös platformra hozni. A tárgyalások azonban jó mederben folynak a birodalom többi pléhgnyárosainak képviselőivel is. Azt hiszik, hogy április

Phönix
Életbiztosító Társaság
Alapított 1882. évben.

Központi vezérigazgatóság: WIEN
Romániai igazgatóság: **Bucuresti, Bulev. Elisabeta No. 10.**
Erdélyrészi Ellenőrző Iroda: **Cluj, Str. Nicolae Iorga 16.**

Vezérügynökségek: Arad, Braşov, Bucuresti, Cluj, Cernăuţi, Chişinău, Medias, Oradea, Sătmăş, Sibiu, Târgu-Mureş, Timişoara.

A társaság fejlődését az utóbbi 20 évben a következő számok mutatják:

Év	Biztosítási állomány	Díjbevétel	Biztonsági alapok
1913	K 224,887.549.—	K 9,733.268.07	K 60,502.808.81
1924	S 430,944.943.—	S 27,541.688.77	S 53,051.954.77
1925	655,028.355.—	37,693.246.18	77,037.672.54
1926	1,079,703.694.—	49,481.752.88	149,308.416.44
1927	1,399,431.738.—	63,691.607.36	192,368.487.51
1928	1,787,935.715.—	85,477.026.47	242,111.271.97

1929 év végével a biztosítási állomány **több mint két milliárd schillinget** tett ki.

A „Phönix”
az egyetlen biztosító intézet az egész világon, amely a Zsidó Nemzeti Alap (K. K. L.) jeruzsálemi főirodájával **husz** országra kiterjedő hatállyal kedvezményes szerződéses viszonyban van.

Modern kombinációk és előnyös díjtételek!

IZSÁK SALAMON
Első Bánáti Szikvizfejgyár és szikvizlveg raktár. — Egyesült Gép- és Fémárnygyárak R.-T., volt dr. Wagner Budapest nagyromániai kizárólagos képviselője
Timişoara IV. Str. Gen. Feab (Fröbl-u.) 2.

Gyárt: Szikvizlvegfejkeket és valamennyi e szakmába vágó alkatrészeket.

Állandó nagy raktár cseh gyártmányu szódás és kracherlis üvegben, továbbá dr. Wagner-féle szóda és kracherli töltőapparatásokban.

Vállal: Komplettszikvizgyári berendezéseket és ócska szifonfejekátöntését.

Legolcsóbb árak!

lis elsején a szindikátus már megkezdheti működését. A tavaszi építkezéshez eddig jelentékeny előjegyzés történt pléháruban és néhány hét múlva a szindikátus már el fogja tudni osztani egymás között a megrendelések jelentékeny részét.

A török jegybank megalakulása. Angorából jelentik: A török központi jegybank munkálatai serényen folynak. Az intézet neve az eddigi diszpozíciók szerint valószínűleg ez lesz: Török Köztársasági Központi Bank. A bank alapítókéje 25 millió török front lesz, első kormányzójává pedig *Djemil Husni* bejt fogják kinevezni, a mostani közoktatásügyi miniszter, akiről pénzügyi szaktekintélyek is elismerik, hogy kiváló szervező képességek felett rendelkezik.

Nemzetközi racionalizálási problémák. Berlinből jelentik: A birodalmi népjóléti minisztériumban bizottság alakult nemzetközi racionalizálási problémák megvitatása céljából. A bizottság tagjai között helyet foglal Brauweiler volt államelnök is. A bizottság idénkiint jelentést terjeszt a miniszter elé és ebben a jelentésben megjelöli azokat az irányvonalakat, amelyeket alkalmasnak talál a nemzetközi racionalizálás szempontjából az ipari világban érvényesíteni.

Magyar és csehszlovák agrárvám-tárgyalások. Prágából jelentik: A gabonátartalék-vámokról szóló törvényjavaslatot a napokban beterjesztették a cseh parlament elé. Minthogy a gabonavámok a Magyarországgal megkötött kereskedelmi szerződésben le vannak szögezve, a közeli napokban tárgyalásokat kezdenek a magyar kormány delegátusaival abból a célból, hogy az új vámtételek a szerződés felbontása nélkül is érvényben legyenek. Ha azonban nem jöhet majd létre a kívánt megállapodás a csehek bizonyára föl fogják bontani a nemrégén megkötött kereskedelmi szerződést.

A háboru előtti adósságok konferenciája. A háboru előtti adósságok konferenciája, mint azt már jelentettük, március 27-iken fog Párisban ismét összeülni. A konferencia folytatni fogja a tavaly októberben felfüggesztett tárgyalásait. Határozott programja a tanácskozásoknak még nincs, hir szerint a konferencia sokkal tovább fog tartani, mint ahogy tervezték, valószínűleg április közepéig. Tárgyalás alá kerülnek: A papírjáradékok ügye, továbbá az aranyjáradékok problémái. A magyar állami címleteknek 1913-ról és 1914-ről szóló függő ügyei, továbbá az osztrák államkincstári utalványok ügyei 1914-ről. Számítanak azzal a lehetőséggel, hogy a papírcímleteket ki fogják cserélni teljes értékü állampapírokra. Azt hiszik, hogy a konferencia határozatot hoz egy likvidáló szervnek a megalakításáról és ebben az esetben a kérdéskomplexumot néhány hónap alatt végleg el fogják intézni.

Pályázat
A Petroşeni-i aut. orth. izraelita hitközség megüresedett második rituális mérsárszékére pályázatot hirdet.
Pályázhatnak tőkeerős, szakképzett husvágók, f. é. március 31-ig alulírott címre.
Dr. Schäffer Hermann
ügyvéd
hitközségi elnök
Hirdessen az Uj Kelet-ben

előadása a Zsidó...
Közelebről...
Newyork egyik...
óriási rádió...
kinai kormány...
Times nankingi...
szerint a dél...
ést kötött a né...
gággal egy igen...
rádióadóáll...
adóállomást Nan...
fel. Közelebről...
k Németország...
társaságok tech...
rádióprogra...

A Magyar Színház Irodájának közleményei:

A MAGYAR SZÍNHÁZ FRÁTER LORÁND EMLÉKESTJE

Kegyeletes ünnepi estét szentel a magyar színház a dalias nótás kapitány, Fráter Loránd emlékének.

Hogy a közönség minden rétege részt vehessen ezen az emlékünnepen, a színház azt vasárnap este fogja megtartani.

Fráter Loránd emléket fogják idézni a bevezető előadás szavai, azután a legszébb Fráter-nótákat fogják eljátszani a kolozsvári egyesített cigányzenekarok a Puskás Béla, Körösi Dudas és Horváth Poldi vezetésével, Fráter-dalokat fog énekelni Solthy György, végül pedig új betanulással, elsőrangú szereposztásban fogják előadni Fráter Loránd 3 felvonásos magyar operettjét, az „Akácvirág”-ot.

Az ünnepi estét vasárnap este 9 órakor rendes helyárrakkal tartják meg. Jegyekről tanácsos erre az estére előre gondoskodni.

TAPOSÓ MALOM

Bárd Oszkár 4 felvonásos új darabja

A magyar színház legközelebbi újdonsága Bárd Oszkár 4 felvonásos új komédiája, a „Taposó malom” lesz. A színpadi próbák serényen folynak már ebből a rendkívül érdekes, Budapesten is nagy sikert aratott újdonságból, amelynek a jövő hét közepén lesz a premiéréje.

Szombaton este „Huzd rá cigány”. Tizenegyedik előadása lesz szombaton este Farkas Imre példátlanul népszerű új operettjének, a „Huzd rá cigány”-nak.

FEHÉR ÁRNYAK ÉS A LEGHIRESEBB JAZZ-BAND

Hatalmas beszélő, zenélő, éneklő film-műsor 10, 20, 30 és 40 lejes helyárrakkal

Délutánonként feketéllenek a magyar színház felé vezető utak. Egész Kolozsvár látni és hallani akarja azt a csodát, amit a magyar színház nyújt példátlanul olesón a közönségnek.

Amerika legragyogóbb, legtökéletesebb zenélő, hangos filmjét, a „Fehér árnyak”-at mutatják be s előtte Newyork leghíresebb jazz-zenekara, a Jan Garber jazz-bandja látható és hallható olyan tökéletes élethűséggel, mintha az amerikai főváros legelőkelőbb bárhelyiségében ülne az ember.

Nincs a világon mozgófényképszínház, amely ilyen hatalmas nagy attrakciót olyan olesó helyárrakkal adna, mint a magyar színház. A legrágább jegy mindössze 40 lej, a többi jegyek ára 30, 20 és 10 lej.

A „Fehér árnyak” és a „Jan Garber jazz-bandja” látható a magyar színházban:

Szerdán 3, 5 és 7 órakor. Csütörtökön 3, 5 és 7 órakor. Pénteken 3, 5 és 7 órakor. Szombaton 3, 5 és 7 órakor. Vasárnap (utoljára) csak 5 és 7 óra-
kor.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (Újdonság 2-odszor. Napi bérlet 32. szám, C. Sorozatszám: 255.)

Csütörtökön este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (3-adszor. Napi bérlet 33. szám, A. Sorozatszám: 256.)

Pénteken este háromnegyed 9-kor: Takács Alice. (4-edszor. Napi bérlet 33. szám, B. Sorozatszám 257.)

Szombaton délután 3, 5 és 7 órakor: Fehér árnyak és Jan Garber jazz-zenekara. Helyárrak: 10, 20, 30 és 40 lej.

Szombaton este 9-kor: Huzd rá cigány. Operette-újdonság. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 259.)

Vasárnap fél 3-kor: A babatündér. (Dr. Radnay és neje Fényes Janka táncosnokok személyes rendezésében és babanövendékeinek fölleptével) — Utána: Nagy cipőben kis fiú. (Újdonság: Marsi Gizvel. Nagyon olesó mozi-helyárrakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lejes helyárrakkal. Sorozatszám: 260.)

Vasárnap este 9-kor: Fráter Loránd emlék-előadás: I. A kolozsvári öszszesített cigányzenekarok Fráter-nótái. II. Megemlékezés Fráter Lorándról. III. Fráter-dalok. IV. Akác virág. (Fráter Loránd 3 felvonásos operettje. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 33. szám, C. Sorozatszám: 261)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szerdán, március 26-án: Hangos, zenélő film-előadás. 10, 20, 30 és 40 lejes arakkal. „A fehér árnyak.” (Amerika legtökéletesebb hangos, zenélő filmesodája.) Előtte: „Jan Garber jazz-bandja. (A világ leghíresebb jazz-zenekara. Hangos, zenélő film-újdonság. Helyárrak: 10, 20, 30 és 40 lej. Előadások: 3, 5 és 7 órakor.)

Csütörtökön, március 27-én 3, 5 és 7 órakor: „A fehér árnyak” és „Jan Garber jazz-bandja”. (Helyárrak: 10, 20, 30 és 40 lej.)

Pénteken, március 28-án 3, 5 és 7 órakor: „A fehér árnyak” és Jan Garber jazz-bandja. (Helyárrak: 10, 20, 30 és 40 lej.)

Szombaton délután 3, 5 és 7 órakor: Fehér árnyak és Jan Garber jazz-zenekara. Hangos filmattrakció.

Vasárnap, március 30-án 5 és 7 órakor Kolozsvárott utoljára: „A fehér árnyak” és Jan Garber jazz-bandja. (Hangos, zenélő amerikai film-attrakció. Helyárrak: 10, 20, 30, 40 lej.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: „Newyork éjjel.” (Izgalmas kalandor történet. Helyárrak: 10, 15 és 20 lej.)

CORSO FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda: 5, 7 és 9 órakor. A Bosszu. Dolores del Rio legújabb szenzációs filmje. Előjáték: Bureszk és a legújabb UFA világhírű.

SELECT-MOZGO:

Szerda: Az ítélet, mélyen megható társadalmi dráma, főszerepben: Olga Tschehowa, Malcolm Tod, Warwick Ward.

URANIA-MOZGO:

Szerda: Hogyan kell ma férjet fogni, nagyszerű szalonvígjáték, főszerepben: Niels Asther és Marion Davies és Lángol az ég dráma, főszerepben: Helene Costello és James Murray.

Jön Don Douglas közkedvelt lovas legújabb filmje: A halál tánca

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Szerda, március 26.

Bukarest. 16: Rádiózenekar. 17: Felolvasás. 17.15: Időjárásjelentés, hírek. 17 óra 25: Rádiózenekar. 18: Felolvasás. 19: Gramofon. 20: Hártaszó. 20.30: Felolvasás. 20.15: Rabega énekes dalestje. 21 óra 15: Hertz zongoraművész játéka. Mendelssohn: Rondo. Schubert: Allegretto. Brahms: Scherzo. Chopin: Keringő. Dida: Román néptáncok. Sauer: Bécsi visszhang. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. Dr. Schemmel Emilné: Magyar honban — induló. Waldteufel: Század vége. Gounod: Romeo és Julia — nyitány. Donizetti: Lukrezia Borgia — ábránd. Grünfeld: Kis szerenád. Liszt: Ha álom mély. Szárnykürt-szó. Hangszerelte: Friesay Richard. Grieg: Solvejg dala. Eisler: Részletek az „Aranyos mesterné” c. operettből. Transla-teur: Liliputi nászinduló. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Comensoli Mária (zongora), Csillag Erzi (ének) és Gróh Klári (hegedű). Csajkovszki: Canzonetta: Weber: Bűvös vadász — ária. Chopin: Szonáta. Sarasale: Romanza. Tarnay: Dalok. Kubelik: Serenade. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.10: szalaci Rácz Imre novellái: A munkácsi hősök. Letörött zászló. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: vitéz Berkó István aiezredes felolvasása: „A szabadságharc Háy Jánosai”. 5.30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. Stepat: Ilyen a katoná — orosz induló. Szibéria — kozák dal. Csajki — románc. Ukrajnai melódiák. Volhzi: Divka. Grecianiki Jermák: Orosz népdal. Cigányszerelem — cigánydal. Már nincs remény — románc. Eh uhnym Rubliki. (Zenekar, ének). 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7.10: Gyorsirás tanfolyam. 7.45: Magyar nóták. Előadják Sándor Mária és Szedó Miklós, Horváth Gyula és cigányzenekarának kíséretével. 9: Hangverseny. Purcell: Air. Schumann: Andante. Fauré: Elégie. Thoman: Valse, Aveu, Pastorale, Albumlap. Ecoussaise, Valse chromatique. Handel: Szonáta. Chopin: Impromptu Etude. Debussy: Menuett. Popper: Elbeszélés. Popper: Harlequin. Utána kb. 10.10: Pontos időjelzés, idő-

járásjelentés, hírek. 10.30: A Magyar Külügyi Társaság alelnöke: „Petőfi életének és halálának misztériuma”. Majd a Fejes szalon-zenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból. Bécs. 21.10: Vigjáték, utána könnyű zene.

Berlin. 19.30: Hangverseny. 21. Hangjáték.

Breslau. 19.05: Egzotikus táncok gramofonon.

Frankfurt. 21.15: Zenekari hangv. Hamburg. 20: Hangverseny. Schumann, Mozart, Liszt műveiből.

Köln. 20: Suppé, Lecocq és Planquette művei gramofonon. 20.45: Szimfonikus hangverseny. Mozart: Jupiter szimfónia. Dalok és szavaltatok. Schumann: Csellóhangverseny. Beethoven: VII. szimfónia.

Königsberg. 20: Operettzene. Lehár, Suppé, Strauss János, Fall műveiből. München. 19.30: Szórakoztató zene. Stuttgart. 20: Filharmonikus hangv. Bach: Brandenburgi hangv. Mozart: D-dur fuvola és zenekari hangv. Beethoven: B-dur hegedűverseny.

Belgrád. 21.40: Hangos film köv. Ljubljana. 20: Dalest, esetleg prágai köv.

Brit nemzeti műsor. 20.45: Smetana: Az eladott menyasszony c. operája. London Regional. 21.35: Katonazene.

Varsó. 19.25: Gramofon. 20.30: Francia zene. Saint-Saens: C-moll trió. Weckerling: Pásztdalok. Vieuxtemps: Andante. Milhaud: A tavasz. Leclair: Szerenád. Massenet: A könnyek. Saint-Saens: A szíve mkinyilik. Saint-Saens: Változatok két zongorán egy Beethoven téma felett.

Kattovicz. Varsó. 17.45: Szerenának és románok. Csajkovszkij, Drdla, Bizet, Svendsen, Dvorak, Saint-Saens, Renée, Haydn, Bocce, Bruch műveiből.

Poznań. 20.30: Mandolin-zene, szoprán és baritonénekekkel.

Milánó, Torinó. 20.30: Könnyű zene. 22.10: Operett-részletek. 23: Tánczene.

Róma. 21.02: Szimfonikus zene. La-tuada: A kényeskedő. Haydn: G-dur szimfónia. D'Indy: Istar. Malipiero: A kávésbolt. Lalo: Spanyol szimfónia. Wagner: A Walkürök lovaglása.

Nápoly. 21.30: Vonósnegyes. Prága. 20: Cseh filharmonikusok hangversenye. Wagner: Faust nyitány. Karlovicz: Zongorahangverseny. Játsza Javorska-Uminska zongoraművész. Bruckner: IV. szimfónia.

Pozsony. 16.30: Beethoven-est. Gyász-induló. Fidelio-nyitány. I. szimfónia. Athén romjai — nyitány. Egmont — nyitány.

Brünn. 22.15: Kávéházi zene. Osló. Rádiózenekar. Handel: D-moll vonóhangverseny. Beethoven: VI. szimfónia. 22.45: Tengerészdalok harmonikával.

Páris. 22: Hangverseny.

Csütörtök, március 27.

A mai nap kiemelkedő számai: Szimfonikus hangverseny: Bécs, Lipsce, Torinó, Brünn.

Opera: Königsberg, Ljubljana. Budapest. 9.15: A m. kir. Országos Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. César Cui: Ünnepi induló. Billi: A kis herceg — gavott. Rossini: Tell Vilmos — nyitány. Két piccolozó. Burose: Amerikai emlék. Wetzger: Isteni szikrák. Zenekarral előadja: Menter Sándor fuvolaművész. Puccini: Bohémek — fantázia 2 részben. Bird: Kelti jellemkép. Messager: Szenvedély. Grieg: Solvejg dala. Anitra tánca. Berlioz: Rákóczi induló. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Bachmann szalonkvartett hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés 2.30: Hírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. Weiner: Vonósnegyes. Előadja a Wald-bauer vonósnegyes. „Nyirvidék”. Gárdos Kornélia, a Nemzeti Zenede tanára Petőfi-költeményeket szaval. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. Marshall Ferenc dr. m. kir gazdasági főtanácsos, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója: „Becsüljük meg a magyar föld ter-ményeit!” 5.25: Rigó Janesi és cigányzenekarának hangversenye. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7.10: Dr. Ernst Hackl németnyelvű előadása. 7.45: Gramofon hangverseny. Kéler Béla: Vigjáték-nyitány. Offenbach: Hoffmann meséi. Mozart: Szóktetés a Szerályból. Taubert: Madár az erdőben. Schumann: A két gránátos. Donizetti: Lammermoori Lucia. Strauss: Varázskeringő. Richard Strauss: Rózsalovag. 8.20: Történetek Mikszáth Kálmánról. 8.40: Orgonahangverseny. Max Reger, Bach, Handel,

Bach, Beethoven, Weber, Strauss, Wolf műveiből. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Utána a honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. Striczl, Strauss, Suppé, Wagner, Planquette, Bousquet műveiből.

Bukarest. 16: Rádiózenekar. Lineke; Török induló. Gomes: Salvator Rosa szimfónia. Strauss: Az élet örömei. Csajkovszkij: Onyegin ábránd. Delibes: Virágok tánca. Rubinstein: Románc. 17: Felolvasás. 17.15: Időjárás, hírek. 17.25: Rádiózenekar. 18: Felolvasás. 19: Gramofon. 20: A Carmen-énekar román dalokat énekel. Közben felolvasás. 21.15: Színházi előadás. 21.50: Hírek.

Bécs. 20: Steiner Ferenc dalestje. Brahms, Marx, Strauss Richard és Loewe-dalok. 20.45: Filharmonikus hangverseny. Mozart: Titusz nyitány. Boccherini: Cselló és zenekari hangverseny. Esser: II. zenekari szvit. Pisk: Enek a rádióról. Rimszkij-Korszakov: Spanyol capriccio.

Graz. 21.10: Mandolin- és ceteraver-seny.

Berlin. 21: Bortalok. 21.20: Enekhangverseny. Gál János, Kodály Zoltán és Bartók Béla művei.

Breslau. 20.30: Operett-részletek. 22.10: Hírek. Utána jazz.

Frankfurt. 19.30: Gitárzene. Hamburg. 22.30: Könnyű zene. Köln. 20: Katonazene.

Königsberg. 20: Gounod: Faust c. operája.

Belgrád. 22.15: Rádiónegyes. Micheli: II. szvit. Cilea: Lecouvreur Adrienne — ábránd. 23: Balalajka-zene.

Ljubljana. 19.30: Operaköv. 22: Könnyű zene.

Zágráb. 22: Külföldi állomások köv. Bern. 20: Slágerek, operett-dalok, szatirák.

London. 22.30: Orgonajáték Bach műveiből.

Varsó. Kattovicz. 17.45: Szolisták hangversenye. Schubert: Cselló és zongoraszonáta. Schubert: Ót dal. Glazunov: Szerelmi ének. Bachmaninov: Előjáték. Klengel: Bölcösdal. Popper: Falusai ének. 19.25: Gramofon. 20.30: Könnyű zene.

Poznań. 20.30: Bariton-dalok. Riga. 19.03: Operett.

Milánó. 21.15: Vegyes hangverseny. Torinó. 20.30: Hangverseny. Kamara és szimfonikus zene.

Róma. 17.30: Tenor, hegedű és bariton hangverseny. 21.02: Operaköv.

Nápoly. 21.02: Hangverseny. Osló. 20.30: Zongorajáték. 21: Cselló-játék. 22.10: Régi táncok.

Páris. 21.45: Gramofon. Prága. 19.05: Szórakoztató zene. 20: Hangverseny. Smetana, Wagner, Schubert, Schumann, Destiny műveiből.

Pozsony. 16.30: Délutáni zene. Leopold, Brahms, Weber, Lauko, Chopin, műveiből. 18: Dal- és zongora-est. 19.05: Szórakoztató zene.

Brünn. 19.05: Rádiózenekar. Mozart: Così fan tutte — nyitány. Beethoven: II. szimfónia.

Kassa. 17.10: Rádiózenekar.

Apróhirdetések

JÉGSZEKRÉNYEK

mészárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimérő pultok KERTÉSZ-nél Targu-Mures, telefon 314. Kívánatra árjegyzék. — Képviselet Brassó és vidékére: PAUL TITTES Brasov

ABLALROLETTA ünnepkönyvvel bármely szélességben. — Napvédő ponyvavásznak csizokott és sima kivitelben. Baskovits József Cluj, Str. Reg. Maria 15. 2971

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan burtozott parkettes szoba 1 vagy 2 személyre kiadó. Fő-tér 20 Simon.

KIADÓ ÜZLETHE-LYISEG völd bogeda Regele Ferdinand-ut 44 szám.

BELVÁROSBAN, — vagy belvároshoz közel lehetőleg különleges 3-4 szoba és hozzá-tartozókból álló lakást keresek. Cimeket a kiadóba „Jól fizetek” jel-igére.

TELJESEN KÜLÖN-BEJÁRATU szépen burtozott szoba zongora és fürdőszoba haszná-lattal kiadó. Str. Gen. Berthelot, Ötvös-u. 25.

BÉRBEADÓ egy fe-kete rövid angol me-chanikájú zongora — (Monostori ut) Calce-Motilor 18 I. e.

HÁZTARTÁSBAN jártas, jól főző intelli-gens, szerény igényű nőt keresek május 1-re Lauffer Vilmosné Déva

ANTIK GARNITU-RA, ágycak, csillárok, ezüst stb. eladó. Cim a kiadóban.

WIRTH ZONGORA járkaban eladó. Dél-előtt 9—10-ig megte-kinthező Bélyai-utca 3. földszint 3.

NAPONTA frissen fejt kóser tehén- és bi-valytej, tejszín, tejföl, vaj és túró, valamint csecsemőknek és bete-geknek állandóan egy tebtől fejt friss tej kapható Schwartz Ig-nácónál, str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház u.) 24 szám.

As Uj Kelet...
Gyökér-aktuális...
A korrupció...

Meddi

Vajda belügy-tachescu közöl egy-egy igen data időszerű örök-aktuális...
A legfőbb p-nak, amikor m-kormányra ke-zel-vással való...
Es most, má-valósult meg be-junk ítéletet. mondanak a m...
Az ellenzéki elkeseredett hé-mányt a közsé-azt állították. h-tások során vis-Vajda belügy-szét az ellenzé-mondotta:

... és, ha apró visszaélés visszajáró kisé-másikra egy-pált ország kö-dék nélkül me-Vagyis a be-bizonyítványt korrupció még Costachescu k-pedig a nemze-vezetőnek ülé-söt és kijelente-kezdí a nag-ereszti az ösz-Most másfél év

Hiszen igaz-niszternek, ho-ra nem lehet közéletét. De év se nagy idő-karitaté mara-hajtani, de ar-legalább a ké-ténjenek meg-meg. Dörgede-zával hangzo-nója mindegy-marjában csak Madgearu pén-közlekedésügi-fészkének nev-tóságát. Szélté-táltak a lapok-amely e kijele-A vasut vezér-gott, mint egy-találva érezt-a miniszter-elegtételt, va-és az ország-remegtek az-mert minden-teri kejelentés-hogy ezután s

Es végül is har elült, a ne-nem rehabilitá-állították. Ma-apró meg nag-ságra kaptak, hogy a korrup-esak pusztába...
Es ki ne em-tor törtérijár-elé állította a h-lyezett vezérig-vállalat köny